

W Bielsku-Białej

20/2018

m a g a z y n s a m o r z ą d o w y

W NUMERZE:

**NAGORODA
DLA ULICY
STOJAŁOWSKIEGO**

– str. 4-5

**MIEJSKI RUCH
ZOSTAŁ
ZMODERNIZOWANY**

– str. 5

**TABLICA
DLA JAŁMUŻNIKA**

– str. 6

**PREMIERY:
BOSKA!,
TUWIM I...,
SKRZYPEK
NA DACHU**

– str. 16

PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA U NAS!

Mecze Mistrzostw Świata FIFA U-20 Polska 2019 rozgrywane będą na Stadionie Miejskim w Bielsku-Białej. Roczne starania prezydenta Jacka Krywulcia i jego współpracowników skończyły się sukcesem – komisja FIFA dopuściła bielski obiekt sportowy do rozgrywek tych najważniejszych na świecie zmagani młodych piłkarzy.

13 i 14 września przedstawiciele FIFA w towarzystwie Lokalnego Komitetu Organizacyjnego przy Polskim Związku Piłki Nożnej przeprowadzili inspekcję Stadionu Miejskiego w Bielsku-Białej pod kątem przyszłorocznych Mistrzostw Świata FIFA U-20 Polska 2019. Delegacja FIFA i PZPN złożyła wizytę w Urzędzie Miejskim, spotykając się z prezydentem miasta Jackiem Krywulcem. Właśnie podczas tego spotkania przekazano informację, że Bielsko-Biała będzie jednym z sześciu miast-gospodarzy przyszłorocznych mistrzostw.

Szczegółowa inspekcja bielskiego stadionu przeprowadzona przez przedstawicieli FIFA miała na celu m.in. weryfikację stopnia przygotowań infrastruktury obiektów sportowych w Bielsku-Białej do przyszłorocznych Mi-

Przewodniczący RM Jarosław Klimaszewski, przedstawiciel FIFA Jaime Yarla z tłumaczką i zastępcą prezydenta miasta Waldemar Jędrusiński

strzostw Świata U-20. Pod lupą delegacji FIFA oraz PZPN znalazły się nie tylko Stadion Miejski przy ul. Żywieckiej oraz centra treningowe, ale również hotele, w których będą przebywać reprezentacje poszczególnych krajów w trakcie przyszłorocznego mundialu. Inspekcja miała charakter kompleksowy, do Bielska-Białej przyjechali zarówno specjaliści od bezpieczeństwa, marketingu, mediów czy ticketingu – czyli bile-

towania – ale także m.in. eksperci od transmisji telewizyjnych czy stanu murawy.

Mistrzostwa Świata FIFA U-20 Polska 2019 zostaną rozegrane za nieco ponad osiem miesięcy w sześciu miastach – w Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Gdyni, Lublinie, Łodzi i Tychach. Mecz otwarcia odbędzie się 23 maja 2019 roku, z kolei finał zaplanowano na 15 czerwca 2019 roku.

ciąg dalszy na str. 3

ZIELONE ŚWIATŁO DLA CIESZYŃSKIEJ

To już pewne – ulica Cieszyńska zostanie rozbudowana. Ostateczną decyzję w tej sprawie podjął Naczelny Sąd Administracyjny, uchylając niekorzystny dla miasta wyrok w tej sprawie, który zapadł w pierwszej instancji, czyli w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gliwicach. Prace na ul. Cieszyńskiej wkrótce się rozpoczną.

18 września w Naczelnym Sądzie Administracyjnym w Warszawie odbyła się rozprawa, która zdecydowała ostatecznie o losie ul. Cieszyńskiej w Bielsku-Białej. Na ogłoszeniu wyroku obecny był wiceprezydent miasta Przemysław Kamiński.

– Sąd podzielił argumentację miasta, że przy wydawaniu decyzji środowiskowej nie zachodziła konieczność podawania numerów wszystkich działek, na których prowadzona będzie inwestycja. Należy podkreślić, że dzięki staraniom władz Bielska-Białej i osobistemu zaangażowaniu prezydenta Jacka Krywulcia rozprawa przed NSA została przyspieszona. Pierwotnie miała ona się odbyć dopiero w przyszłym roku. Wtedy – bez względu na rozstrzygnięcie – inwestycja nie mogłaby zostać zrealizowana, bo miasto utraciłoby unijne środki zagwarantowane na to ważne i kosztowne przedsięwzięcie – powiedział po powrocie wiceprezydent Przemysław Kamiński.

NAJLEPIEJ ŻYJE SIĘ W BIELSKU-BIAŁEJ

Ukazał się ciekawy ranking – jakości życia w polskich miastach – w którym bardzo dobrze wypada Bielsko-Biała. Nasze miasto zajmuje 14. miejsce wśród wszystkich miast na prawach powiatu i pierwsze miejsce wśród miast województwa śląskiego. Najwyżej oceniono nas w takich kategoriach, jak mieszkania, społeczność, praca, samorząd oraz zdrowie.

ciąg dalszy na str. 3 i 5

ciąg dalszy na str. 3

KRONIKA

NARODOWE CZYTANIE PRZEDWIOŚNIA

Na bielskim Rynku – podobnie jak w całej Polsce – 8 września odbyło się Narodowe Czytanie, podczas którego w ulewnym deszczu zaprezentowano wybrane fragmenty *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. Wydarzenie zostało objęte honorowym patronatem pary prezydenckiej Andrzeja Dudy i Agaty Kornhauser-Dudy.

Prozę Żeromskiego czytali bielscy artyści – aktorzy Teatru Polskiego oraz Teatru Lalek Białaluka: Anna Guzik-Tylka, Lucyna Sypniewska, Kazimierz Czapla oraz Włodzimierz Pohl. W inauguracji Narodowego Czytania w Bielsku-Białej udział wzięli prezydent miasta Jacek Krywult, radni Rady Miejskiej oraz zaproszeni goście. Organizatorem akcji była Książnica Beskidzka przy współpracy z Wydziałem Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego. Książnica przygotowała specjalną pieczęć i wystawę w Dziale Zbiorów Specjalnych przy ul. Podcienie.

Akcja Narodowe Czytanie organizowana jest od 2012 r. Została zainicjowana lekturą Pana Tadeusza Adama Mickiewicza. Jack

PAMIĘTAMY O LOTNIKACH

11 września w Bielsku-Białej, jak co roku tego dnia, oddano hołd zmarłym tragicznie w Cierlicku polskim lotnikom. W tym roku przypadła 86. rocznica wypadku. Przed pomnikiem lotników na placu ich imienia dokonania Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury przedstawił Władysław Korzonkiewicz z Bielskiego Klubu Seniorów Lotnictwa. Przewodniczący Rady Miejskiej Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski przypominał lotnicze tradycje Podbeskidzia i obiecał, że samorząd zawsze będzie pamiętał o lotnikach. Pod pomnikiem Żwirki i Wigury zebrani – m.in. członkowie Bielskiego Klubu Seniorów Lotnictwa, samorządowcy, harcerze oraz młodzież z Zespołu Szkół Technicznych i Handlowych, która opiekuje się tym pomnikiem – złożyli kwiaty. Jack

DROGI DO NIEPODLEGŁOŚCI

18 września w Książnicy Beskidzkiej w Bielsku-Białej odbył się wernisaż wystawy pt. *Droga do niepodległości mieszkańców powiatu bielskiego*. Wystawa została przygotowana przez KB we współpracy z bibliotekami powiatu bielskiego z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Wprowadzenie do wystawy i okolicznościowy wykład na temat losów mieszkańców powiatu bielskiego podczas I wojny światowej zaprezentował Jacek Kachel. Było to też pierwsze spotkanie promujące jego nową książkę *Droga do niepodległości mieszkańców powiatu bielskiego* wydaną przez powiat bielski. r

NOWA KARETKA DLA POGOTOWIA

Nowy ambulans zakupiony przez Bielskie Pogotowie Ratunkowe uroczystie przekazano do eksploatacji 10 września. Będzie on stacjonował w budynku Samodzielnego Gminnego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Wilkowicach, gdzie 10 lipca utworzony został podstawowy zespół ratownictwa medycznego. Zakup karetki stał się możliwy dzięki dotacji celowej z budżetu państwa przekazanej za pośrednictwem budżetu wojewody w wysokości 500 tys. zł. Do tej kwoty pogotowie dołożyło 70 tys. zł ze środków własnych. Karetka jest w pełni wyposażona w nowoczesny sprzęt medyczny, m.in. wysokiej klasy nosze bariatryczne (dla osób otyłych), a także urządzenie do kompensacji klatki piersiowej. Pogotowie dysponuje 23 karetkami, dwie posiadają nosze bariatryczne.

W uroczystości przekazania ambulansu udział wzięli: podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed, I wicewojewoda śląski Jan Chrzęszcz, starosta bielski Andrzej Płonka wraz z członkami zarządu powiatu. Obecny był też wiceprzewodniczący Rady Miejskiej Bielska-Białej Przemysław Drabek. Goście podkreślali, że Bielskie Pogotowie Ratunkowe podległe Starostwu Powiatowemu jest wiodącą w kraju placówką ratownictwa medycznego. kk

23. FESTIWAL KOMPOZYTORÓW POLSKICH

MUZYKA POLSKA W 100-LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

4-6 października
Bielskie Centrum Kultury

4 października, godz. 18.00
Koncert inauguracyjny
wykonawcy: Orkiestra Symfoniczna i Chór Filharmonii Śląskiej, Marek Wroniszewski – dyrygent, Kevin Kenner – fortepian, Edyta Piasecka – sopran, Mariusz Godlewski – baryton
w programie: I.J. Paderewski, H.M. Górecki

5 października, godz. 8.00
Koncert Bielskiego Towarzystwa Muzycznego
w programie: I.J. Paderewski, Z. Stojowski, F. Chopin:

5 października, godz. 11.00, sala koncertowa szkoły muzycznej
Koncert dla dzieci i młodzieży
w programie: I.J. Paderewski, M. Karłowicz, F. Chopin
wykonawcy: Bielska Orkiestra Festiwalowa, Sławomir Chrzanowski – dyrygent, Katarzyna Musiał – fortepian, Joanna Korpiela-Jatkowska – śpiew

5 października, godz. 18.00
Przenikanie – etno fantazje w twórczości kompozytorów polskich
wykonawcy: Atom String Quartet, Neo-Quartet, Kapela Maliszów, sekcja dęta, Adam Sztaba – dyrygent, Grażyna Auguścik – śpiew, Igor Herbut – śpiew, Sebastian Karpiel-Bulecka – śpiew, Janusz Olejniczak – fortepian, Jan Smoczyński – instrumenty klawiszowe, Jan Młynarski – perkusja, Michał Barański – kontrabas

6 października, godz. 18.00
Koncert finałowy
wykonawcy: Polska Orkiestra Sinfonia Juventus, Mirosław Jacek Błaszczuk – dyrygent, Alberto Nosé – fortepian
w programie: F. Chopin, M. Karłowicz

Bielsko-Biala

FCA

FCA Poland

FAKTY

PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA ŚWIATA U NAS!

– dokończenie ze str. 1

W Mistrzostwach Świata FIFA U-20, będących drugimi pod względem rangi rozgrywkami drużyn narodowych pod egidą FIFA, wystąpią 24 zespoły z całego świata. Dotychczas prawo gry zapewniło sobie 6 krajów europejskich: Polska (gospodarz), Włochy, Portugalia, Ukraina, Francja i Norwegia; a także dwóch przedstawicieli Oceanii – Nowa Zelandia i Tahiti. Późniejsze turnieje kwalifikacyjne wyłonią po 4 uczestników z Azji, Afryki, Ameryki Południowej oraz Strefy CONCACAF (The Confederation of North, Central America and Caribbean Association Football).

Na razie jest za wcześnie, aby spekulować, kto zagra w Bielsku-Białej, gdyż jeszcze trwają eliminacje, a ostatecznie zadecyduje o tym losowanie grup, które odbędzie się w lutym przyszłego roku.

Młodzieżowe Mistrzostwa Świata odbywają się co 2 lata od 1977 roku. Pierwszy turniej został zorganizowany w Tunezji, z kolei ostatnie trzy imprezy mistrzowskie odbyły się w – Turcji (2013), Nowej Zelandii (2015) i Korei Południowej (2017). Polska natomiast będzie piątym europejskim gospodarzem mistrzostw.

Mistrzostwa Świata FIFA U-20 mają opinię prawdziwej *fabryki talentów*. W tym miejscu warto zauważyć, że dotychczas blisko 700 piłkarzy, którzy wystąpili w młodzieżowym mundialu, w późniejszym etapie swojej kariery wzięło udział w seniorskich mistrzostwach świata. Wśród najbardziej znanych zawodników, którzy zagrali w Mistrzostwach Świata FIFA U-20 są m.in. Sergio Agüero, Lionel Messi czy Diego Maradona.

Przedsmak mistrzostw bielska publiczność miała 22 marca br., kiedy na miejskim stadionie zmierzyły się reprezentacje Polski i Anglii do lat 20. opr. Jack

Prezydent Jacek Krywult i reprezentujący FIFA Jaime Yarza

mówi prezydent Bielska-Białej

Jacek Krywult:

Mam kilka bardzo dobrych informacji dla bielszczan. Pierwsza z nich dotyczy sportu i promocji naszego miasta przez piłkę nożną. Stadion Miejski będzie areną rozgrywek meczów Mistrzostw Świata FIFA U 20. To znakomita wiadomość dla kibiców – w przyszłym roku na naszym stadionie będziemy mogli podziwiać najlepszych na świecie zawodników do lat 20. Kiedy w marcu tego roku na Stadionie Miejskim rozegrany został mecz Polska-Anglia młodzieżowych drużyn piłkarskich do lat 20, na trybunach przy ulicy Żywieckiej zasiadło prawie 14 tysięcy widzów! Byłem wtedy przekonany, że to nie ostatnie u nas spotkanie piłkarskie tej rangi i robiliśmy wszystko, by tak się stało. Po serii intensywnych działań udało się, będziemy mieć u siebie Mistrzostw Świata FIFA U 20!

Druga dobra wiadomość to długo oczekiwany finał batalii sądowej o modernizację ulicy Cieszyńskiej. To historyczne wręcz przedsięwzięcie, jakim jest dla miasta przebudowa ulic Międzyrzeckiej i Cieszyńskiej, zostanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej kwotą ok. 200 mln zł, całość przedsięwzięcia będzie kosztować ponad 230 mln zł. Bardzo długo przygotowaliśmy tę inwestycję, staraliśmy się pogodzić sprzeczne interesy mieszkańców okolic tej ulicy. Niezadowolone kilkunastu osób, które w imię swoich partykularnych interesów odwołały się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, mogło wszystko przekreślić, ponieważ sąd uchylił decyzję środowiskową dotyczącą tej ulicy. Złożyłem odwołanie od tego wyroku do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, niestety na ostateczne rozstrzygnięcie sporu czekaliśmy dwa lata. 18 września NSA podzielił naszą argumentację, uchylając niekorzystny dla miasta wyrok pierwszej instancji. Wkrótce będziemy mogli rozpocząć modernizację ul. Cieszyńskiej. To moje największe zwycięstwo!

I trzecia dobra wiadomość – najlepiej w województwie śląskim żyje się w Bielsku-Białej – tak wynika z rankingu jakości życia w polskich miastach, który w ubiegłym tygodniu opublikował w specjalnym dodatku tygodnik *Polityka*. Bielsko-Biała zajęło 14. miejsce wśród wszystkich polskich miast na prawach powiatu i pierwsze miejsce w województwie śląskim. To wielka satysfakcja dla nas, pracujących dla tego miasta i realizowanego przez nas programu zrównoważonego rozwoju Bielska-Białej. □

ZIELONE ŚWIATŁO DLA CIESZYŃSKIEJ

Teraz miasto ponownie wystąpi o wydanie decyzji o nadaniu inwestycji rygoru natychmiastowej wykonalności; poprzednia została uchylona po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach. Równocześnie trwa procedura ponownego wyboru firmy, która będzie realizowała rozbudowę ul. Cieszyńskiej. Koszt zadania szacuje się na ponad 200 mln zł. Większość środków pochodzić będzie z funduszy Unii Europejskiej.

Ulica Cieszyńska w obecnym kształcie z roku na rok traci swoją wydolność, więc jednym z priorytetów władz Bielska-Białej stało się jej udrożnienie. Miasto przygotowywało to przedsięwzięcie od lat i starało się o fundusze zewnętrzne, bo trudno byłoby w miejskim budżecie wygospodarować aż tak duże środki. Umowa na unijne dofinansowanie w wysokości 195 mln zł tego wielkiego zadania – obejmującego rozbudowę ulic Międzyrzeckiej i Cieszyńskiej (drogi wojewódzkiej nr 942) – podpisana została już dwa lata temu. *ciąg dalszy na str. 4*

NAJLEPIEJ ŻYJE SIĘ W BIELSKU-BIAŁEJ

Ranking jakości życia w polskich miastach wspólnie z tygodnikiem *Polityka* opracowała Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, został on opublikowany w specjalnym dodatku do tego tygodnika. Ranking obejmuje miasta na prawach powiatu, przy czym do jego przygotowania wykorzystano wyłącznie ogólnodostępne dane statystyczne, zaś przyjęta metodyka zapewnia wysoki poziom obiektywizmu.

Ocenie poddano dziesięć obszarów wpływających na jakość życia, ich wyniki (nie jest to średnia arytmetyczna, ale średnia ważona w oparciu o procedury statystyczne zgodne z zaleceniami OECD, Organisation for Economic Co-operation and Development, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju – przyp. red.) dały miejsce każdego z miast w zestawieniu ogólnym. Według autorów rankingu, najlepiej żyje się w Sopocie, który wyprzedził Warszawę, Kraków,

Poznań, Rzeszów, Gdańsk i Wrocław. Bielsko-Biała znalazło się na czternastej pozycji w kraju i pierwszej w województwie śląskim. Pozostałe miasta z naszego województwa sklasyfikowane są dopiero w czwartej, a nawet piątej dekadzie; zaś najbliższe za nami są na 17. pozycji Katowice, na 21. Gliwice i na 30. Tychy.

Bielsko-Biała najwięcej punktów uzyskało w kategorii mieszkania (80,35 pkt.), w której m.in. uwzględniano przeciętną powierzchnię mieszkania w mieście, liczbę mieszkań podłączonych do kanalizacji i wyposażonych w centralne ogrzewanie, liczbę mieszkań komunalnych w przeliczeniu na mieszkańca. Nieznacznie mniej – 79,62 pkt. – miasto otrzymało w kategorii samorząd, w które badano takie wskaźniki, jak pozyskanie środków na dofinansowanie zadań własnych, dochody budżetu miasta i potencjał spłaty zobowiązań, liczbę pań w radzie miejskiej.

ciąg dalszy na str. 4

MIASTO

NAJLEPIEJ ŻYJE SIĘ W BIELSKU-BIAŁEJ

– dokończenie ze str. 1 i 3

79,07 pkt. miasto uzyskało w kategorii społeczność, w której wzięto pod uwagę liczbę domów i ośrodków kultury, wydatki miasta na ochronę powietrza i klimatu, liczbę organizacji pożytku publicznego i członków klubów sportowych oraz frekwencję wyborczą.

W kategorii zdrowie, w której liczyły się wydatki miasta na ochronę zdrowia, liczba łóżek w szpitalach ogólnych, liczba lekarzy w stosunku do liczby mieszkańców oraz przyrost naturalny – Bielsko-Biała otrzymało 73,77 pkt. W kategorii praca (68,96 pkt.) analizowano m.in. stopę bezrobocia, miesięczne wynagrodzenie brutto, odsetek miejsc w żłobkach. Komunikacja otrzymała 57,38 pkt., tu pod uwagę brano długość dróg o twardej nawierzchni, dostęp mieszkańców do Internetu, wydatki miasta na transport i łączność zasięg sieci światłowodowej.

Kategoria bezpieczeństwo osiągnęła 57,99 pkt., a liczyły się w niej znane wskaźniki policyjne – liczba przestępstw, wykrywalność czy przestępstwa drogowe. W kategorii czas wolny, w której oceniano m.in. udział wydatków na kulturę, długość ścieżek rowerowych, liczbę imprez artystyczno-rozrywkowych oraz liczbę miejsc w kinach i oferta muzeów; uzbieraliśmy 46,46 pkt. Najmniej – 43,59 pkt. – uzyskała kategoria środowisko, w której liczyły się: poziom zanieczyszczenia pyłem PM10 i benzo(alfa)pirenem, powierzchnia terenów zielonych i wiek samochodów nowych, do 9 lat, w stosunku do zarejestrowanych w mieście.

– Pozycja Bielska-Białej w tym rankingu na pewno cieszy. Pierwsze miejsce w województwie śląskim i 14. w kraju to bardzo dobry wynik, ale też ranking ten pokazuje, na czym powinniśmy się skupić w najbliższych latach. Wysoką oceną w kategorii mieszkanie otrzymaliśmy dzięki naszym staraniom o skanalizowanie miasta. Dziś prawie 99 proc. mieszkańców ma dostęp do kanalizacji. Poziom życia i dobre zarobki sprawiają, że wiele osób stać na zakup własnego mieszkania, a liczba lokali komunalnych też jest na przyswoitym poziomie. Wysoka ocena w kategorii zdrowie to efekt nakładów na służbę zdrowia, efekt starań o jak najlepsze wyposażenie i warunki w szpitalu miejskim. Mamy w mieście wiele ośrodków medycznych na dobrym poziomie, zatrudniających dobrych lekarzy i stażystów, których chcemy zatrzymać w Bielsku-Białej. Cieszy też wysoka ocena w kategorii samorząd, bo to oznacza, że dobrze gospodarujemy budżetem, na który składają się podatki naszych mieszkańców. Jesteśmy jednym z najmniej zadłużonych miast w Polsce. Mamy też dużo prężnie działających organizacji pozarządowych i jako jedni z pierwszych wprowadziliśmy budżet obywatelski. Wiemy też, a ranking to potwierdza, że jednym z głównych problemów miasta jest czystość powietrza. Jako miasto działamy w tym kierunku od lat, ale głośno mówimy również, że konieczne są tutaj rozwiązania ogólnopolskie, głównie zakaz używania opału niskiej jakości. Musimy też dostosować naszą miejską komunikację do tempa rozwoju miasta. Chcemy kontynuować rozbudowę systemu ITS zarządzającego komunikacją miejską, a także skorygować rozkład jazdy autobusów Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego. Myślę, że mając tak dobrą bazę, jaką jest korzystna sytuacja finansowa Bielska-Białej, łatwiej będzie działać w obszarach, które wymagają teraz największej uwagi – skomentował wyniki rankingu przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski.

Porównując wyniki innych miast, można zauważyć, że nasze miasto ma dość wyrównany poziom ocen. W żadnej dziedzinie nie jest znakomite, ani też w żadnej nie jest na słabej pozycji. Zachęcamy naszych czytelników do odwiedzin na interaktywnej stronie polityka.pl/ranking miast, na której można zdobyć wiele interesujących informacji na temat polskich miast, a nawet utworzyć własny ranking, także wysłać do autorów opracowania własne kryteria oceny jakości życia w mieście i sugestie z tym związane.

Katarzyna Kucybała

ZIELONE ŚWIATŁO DLA CIESZYŃSKIEJ

– dokończenie ze str. 1 i 3

Realizację zadania podzielono na dwa etapy. Pierwszy, obejmujący modernizację ulicy Międzyrzeczkiej, rozpoczął się zgodnie z planem i w tej chwili jest już zaawansowany w realizacji.

Przebudowa ulicy Cieszyńskiej, która miała rozpocząć się wiosną 2017 r., natrafiła na duże trudności. Przygotowana koncepcja poszerzenia zakorkowanej ulicy nie wszystkich zadowalała. Grupa mieszkańców sprzeciwiła się poszerzeniu drogi do czterech pasów. Zaskarżyli decyzję środowiskową wydaną dla planowanej inwestycji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, który swoim wyrokiem uchylił tę decyzję. Prezydent J. Krywult odwołał się od tego wyroku do Naczelnego Sądu Administracyjnego w War-

szawie i robił wszystko, żeby rozstrzygnięcie zapadło po myśli miasta i jak najszybciej, bo unijna inwestycja ma swój harmonogram oraz nieprzekraczalne terminy.

Na marcowej sesji Rady Miejskiej prezydent Jacek Krywult informował, że w styczniu br. wysłał pismo do prezesa NSA z prośbą o szybsze rozpatrzenie sprawy. Odpowiedź nadeszła miesiąc później i nie była optymistyczna – rozprawa kasacyjna miała się odbyć w pierwszym kwartale 2019 roku. Gdyby tak się stało, ulica Cieszyńska pozostałaby zatłoczona na dalsze lata, a pieniądze unijne przepadłyby bezpowrotnie, co byłoby bardzo niebezpieczne ze względu na niemal wykonany już pierwszy etap całego zadania oraz stanowiliby niepowetowaną stratę dla miasta i miejskiego systemu komunikacyjnego. kk

NAGRODA ZA UL. STOJAŁOWSKIEGO

Co roku Bielsko-Biała nagradzane jest w prestiżowym Ogólnopolskim Konkursie Modernizacja Roku. Za rok 2017 aż dwa wyróżnienia w tym konkursie odebrał Miejski Zarząd Dróg za zadanie **Rozbudowa ul. ks. Stanisława Stojałowskiego wraz z przebudową mostu na potoku Niwka oraz mostu na rzece Białej**.

Gala wręczenia nagród w 22. Ogólnopolskim Konkursie Modernizacja Roku 2017 odbyła się 24 sierpnia br. na Zamku Królewskim w Warszawie. Na to spotkanie przybyło wielu znakomitych gości, elita inżynierów i architektów, którzy co roku pokazują swoje najlepsze realizacje. Z bielskich ubiegłorocznych realizacji jury konkursu doceniło prace związane z ulicą ks. Stanisława Stojałowskiego. Nagrodę Instytutu Badawczego Dróg i Mostów dla zadania **Rozbudowa ul. ks. Stanisława Stojałowskiego wraz z przebudową mostu na potoku Niwka oraz mostu na rzece Białej** dyrektorowi Miejskiego Zarządu Dróg Wojciechowi Walusiowi wręczył dyrektor naczelny Instytutu Badawczego Dróg i Mostów prof. Leszek Rafalski. Drugie z wyróżnień dla bielskiej inwestycji – nagrodę czasopisma *Mosty* – MZD otrzymało z rąk komisarza konkursu Romana Pikulę.

– Już na etapie opracowania projektu przebudowy ul. Stojałowskiego zdawaliśmy sobie sprawę, że będzie to jedna z ciekawszych i bardziej wymagających inwestycji realizowanych w Bielsku-Białej. Po pierwsze modernizacja dotyczyła bardzo nietypowego mostu, bo o szerokości grubo przekraczającej 500 m, po drugie zlokalizowanego w samym centrum miasta z zabudową po jednej i po drugiej stronie. Myślę jednak, że dopiero realizacja uzmysłowiła wszystkim stopień skomplikowania i rodzaj wyzwania postawionego przed wykonawcami. Z uwagi na konieczność wyłączenia z ruchu jednej z głównych arterii miasta praca musiała być wykonywana na dwie zmiany. Sprzęt budowlany hałasował już od godz. 6 rano, a czasami jeszcze o godz. 22 – mówi Wojciech Waluś.

ciąg dalszy na str. 5

MIASTO

MIEJSKI RUCH ZOSTAŁ ZMODERNIZOWANY

Pierwszy etap realizacji inteligentnego systemu transportu w Bielsku-Białej podsumowano 12 września w Urzędzie Miejskim. Według pomiarów dokonanych w lipcu br. osiągnięto poprawę warunków funkcjonowania ruchu autobusowego średnio o 19,9 proc., a ruchu samochodowego o 37,9 proc.

W spotkaniu udział wzięli prezydent Bielska-Białej Jacek Krywult, przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski oraz przedstawiciele Miejskiego Zarządu Dróg, straży miejskiej, policji, Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego i firm wykonujących ten system. Prezydent J. Krywult podkreślił, że zastosowane rozwiązania są konieczne dla sprawnego funkcjonowania miasta i muszą być rozbudowywane w przyszłości.

Jak podkreślił dyrektor MZD Wojciech Waluś, w zaledwie 11 miesięcy udało się wprowadzić system do nadawania priorytetów dla transportu publicznego, stworzyć udogodnienia dla pasażerów i kierowców czy zmodernizować sygnalizację świetlną na 18 kluczowych skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych. Z tego powodu wiele z tych prac prowadzono nocą, tak aby powodować możliwie najmniejsze trudności.

– Głównym celem inwestycji była poprawa warunków ruchu drogowego w mieście, ze szczególnym uwzględnieniem transportu publicznego. Dzięki mechanizmowi nadawania priorytetu dla autobusów opóźnionych w stosunku do realizacji rozkładu jazdy możliwe jest skrócenie ich czasu oczekiwania na czerwonym świetle. Na 22 przystankach autobusowych podróżujący mogą zacytować informacje z tablic prezentujących rzeczywisty czas przyjazdu autobusów – każda z nich, dzięki funkcji głosowego odczytu komunikatów o od-

jazdach jest przystosowana do obsługi przez osoby z dysfunkcją wzroku. Informacja pasażerska z nowymi funkcjami dostępna jest również na portalu internetowym rozklady.bielsko.pl. Udostępniony został także serwis informacji o ruchu drogowym its.bielsko.pl – prezentujący dane o aktualnym zatłoczeniu sieci ulic objętych systemem ITS, a także o utrudnieniach drogowych w mieście oraz o strefie płatnego parkowania – mówi inżynier kontraktu Adam Kruczek.

Warto podkreślić, że równolegle miasto dokonało wymiany taboru MZK, kupując 50 nowoczesnych niskoemisyjnych autobusów. Nowa oraz pozostała flota przewoźnika – łącznie 128 pojazdów – została wyposażona w autokomputery współpracujące z systemem ITS, a także w wewnętrzne monitory LCD do prezentowania informacji pasażerskiej.

Realizacja systemu ITS w Bielsku-Białej objęła modernizację 18 sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych, na których pojawiło się 425 nowych sygnalizatorów, 202 wysięgniki i maszty oraz 18 sterowników sygnalizacji. Zainstalowanych lub odtworzonych zostało 295 pętli indukcyjnych, zapewniających identyfikację i klasyfikację pojazdów podjeżdżających do sygnalizacji.

Osiągnięte już efekty prezentował dyrektor ds. rozwoju biznesu ITS w Sprint S.A. Mariusz Kołkowski.

– Według pomiarów dokonanych w lipcu br. osiągnięto poprawę warun-

Inżynier kontraktu Adam Kruczek prezentuje miejski system

ków w przypadku ruchu autobusowego średnio 19,9 proc., a w przypadku ruchu samochodowego średnio 37,9 proc. Na ten wynik składa się przyspieszenie przejazdu pojazdów komunikacji miejskiej, zwiększenie przepustowości ciągów komunikacyjnych objętych projektem oraz zwiększona liczba osób korzystających z komunikacji publicznej – przekonywał Mariusz Kołkowski.

Dodatkowym, ważnym elementem systemu jest poprawa bezpieczeństwa. Na skrzyżowaniach i przystankach pojawiły się łącznie 62 nowe kamery monitoringu wizyjnego, podłączone do straży miejskiej, policji oraz do Centrum Zarządzania Ruchem w MZD, które dysponuje narzędziem do bezpośredniego nadzoru, zarządzania i sterowania ruchem na ciągach drogowych.

Należy pamiętać, że budowa takiego systemu w mieście to także duży zakres robót ziemnych – samych kabli światłowodowych ułożono ponad 32 km. Prace przebiegały bez problemów i pierwszy etap inwestycji mógł się zakończyć w terminie.

Na koniec spotkania zastępca dyrektora ds. transportu w Miejskim Zarządzie Dróg Szymon Olesiuk przedstawił kolejne etapy budowy systemu ITS w Bielsku-Białej. MZD przewiduje, że drugi etap realizowany będzie na ulicach Piastowskiej, Andersa, Bystrzańskiej, Żywieckiej, Krakowskiej, Lwowskiej i Warszawskiej oraz Wałowej i Piłsudskiego. Szacunkowy koszt tej inwestycji to 23 miliony. Trzeci etap ma objąć m.in. ul. Cieszyńską.

Jacek Kachel

NAGRODA ZA ROZBUDOWĘ

dokończenie ze str. 4

Taka organizacja prac miała swoich zwolenników, ale też przeciwników.

– W obrębie placu budowy górował nad ulicą dźwięk na podwoziu samochodowym, który obsługiwał budowę. Praca wykonywana była przez dwie niezależne ekipy, od środka mostu w kierunku obu końców. Budowa oglądana była bacznie przez wszystkich mieszkańców, którzy nie szczędzili słów uznania dla sprawnej realizacji, widząc, że pomimo niezbędnego wyłączenia z ruchu ulicy, prace postępują bez zbędnej przerwy. Nie mieliśmy więc wątpliwości, że zadanie to kwalifikuje się do zgłoszenia go w ogólnopolskim konkursie na Modernizację Roku i poddanie się bezstronnej oceny grona fachowców. Otrzymał nagrodę – Nagroda Instytutu Badawczego Dróg i Mostów oraz dyplom branżowego czasopisma *Mosty* – przyjęliśmy wraz

z wykonawcami i nadzorem technicznym z dużą satysfakcją. Jest to dla Miejskiego Zarządu Dróg znaczące zawodowe wyróżnienie, a dla miasta Bielska-Białej splendor i kolejna bardzo pozytywna zewnętrzna ocena sprawności przeprowadzania trudnej inwestycji drogowej w centrum miasta – dodał dyrektor MZD.

Konkurs promuje najlepsze, wyróżniające się szczególnymi walorami przedsięwzięcia budowlane. Zgłaszać można projekty, które za cel obrały sobie ratowanie obiektów dziedzictwa minionych pokoleń. Z roku na rok zgłaszanych obiektów przybywa – od kilkudziesięciu zgłoszonych w 1999 r. po przez 520 – w 2006 r. czy 922 w 2012 r.. Do konkursu mogły być rekomendowane budynki i obiekty w następujących kategoriach: obiekty mieszkalne, obiekty hotelarsko-turystyczne, obiekty przemysłowe i inżynierijne, obiekty użyteczności publicznej, obiekty szkolnictwa, obiekty kultury, sportu, zdrowia i rekreacji, obiekty ochrony śro-

dowiska, obiekty zabytkowe, elewacje i termorenowacje, najciekawsze modernizacje i adaptacje wnętrz, rewitalizacja obszarów i zespołów urbanistycznych, modernizacje dróg, modernizacje obiektów mostowych, obiekty sakralne, tereny zieleni, nowe obiekty w przestrzeni urbanistycznej.

– Dzięki metodycznej współpracy z naczelnymi organami administracji państwowej, samorządami lokalnymi i różnymi instytucjami udało nam się wypracować metody pracy, dzięki którym docieramy wszędzie tam, gdzie mają miejsce procesy modernizacyjne. Pomimo zmian w koniunkturze gospodarczej i politycznej potrafiliśmy zachować niezależność i stworzyć niepodważalny autorytet jury konkursu. Nagradzane obiekty są wizytówką konkursu i pomimo upływających lat dobrze się prezentują – podsumował tegoroczne zmagania komisarz konkursu Roman Piłkuła.

Jacek Kachel

MIASTO

TABLICA DLA JAŁMUŻNIKA PODBESKIDZIA

Tadeusz Cozac – założyciel i wieloletni prezes bielskiego Koła Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Wielki Jałmużnik Podbeskidzia, który swe życie poświęcił najuboższym, bezdomnym i dzieciom, zwłaszcza dzieciom specjalnej troski – doczekał się tablicy pamiątkowej. 10 września w obecności przedstawicieli władz państwowych i samorządowych ks. prałat Jan Sopicki pobłogosławił tablicę poświęconą pamięci twórcy Kuchni Brata Alberta przy ul. Komorowickiej 19. Uroczystego odsłonięcia tablicy dokonali prezes Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Bielsku-Białej Piotr Ryszka i radna sejmiku województwa śląskiego Ewa Żak.

Upamiętniony w ten sposób Tadeusz Cozac był z zawodu stolarzem, pracował m.in. jako instruktor praktycznej nauki zawodu w Ochotniczych Hufcach Pracy przy Kombinacie Budownictwa Ogólnego Beskid. W roku 1989 założył koło ogólnopolskiego towarzystwa charytatywnego, które pod jego kierunkiem znalazło się na pierwszym miejscu w kraju pod względem rozmiaru i zakresu pomocy wśród innych 62 kół Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta.

Był nie tylko pełnym determinacji,

nieustrudzonym działaczem społecznym, który umiał zjednywać do tego dzieła pomocy licznych darczyńców i sponsorów, ale też sam osobiście tysiące go-

dzin spędził na kwestowaniu przed kościołami, aby zebrać jak najwięcej funduszy na pomoc potrzebującym.

Pomagał innym od zawsze. Tadeusz Cozac blisko i owocnie współpracował z władzami kościelnymi i świeckimi, z duchowieństwem i urzędami. Dzięki przychylności władz diecezji bielsko-żywieckiej Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta prowadziło zbiórki i kwesty w parafiach; a dzięki przychylności władz samorządowych Bielska-Białej działalność koła przybrała profesjonalny

wymiar. Przyznane towarzystwu przez miasto lokale umożliwiały wprowadzanie nowych form pomocy.

Mało kto pamięta, że gdy Tadeusz Cozac zaczął w roku 1989 swoją drogę z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta, dysponował tylko małym pomieszczeniem przy ul. Komorowickiej 19, gdzie gromadził odzież dla potrzebujących. Potem była słynna i ułożsamiana z tym towarzystwem, działająca do dziś kuchnia społeczna. Następnie powstały łaźnia i magazyn odzieży. Do historii przeszły spotkania wigilijne i wielkanocne organizowane w stołówce bielskiej Apeny i na dworze PKS dla osób bezdomnych, ubogich i samotnych.

Tadeusz Cozac został wpisany do *Księgi zasłużonych dla Bielska-Białej* w 1999 r. Miał wiele odznaczeń i wyróżnień, w 2006 r. od papieża Benedykta XVI otrzymał najwyższe odznaczenie, jakie może otrzymać osoba świecka – medal Pro Ecclesia et Pontifice – Za Zasługi dla Kościoła i Papieża. Z dumą nosił też drugi medal – Order Uśmiechu przyznawany przez dzieci. Podczas ostatniego jubileuszu dostał po raz kolejny najwyższe wyróżnienie samego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, statuetkę – Bliźniemu Swemu. Prezydent RP przyznał mu Złoty Krzyż Zasługi. Tadeusz Cozac odszedł 4 sierpnia 2015 r. Jack

MICHAŁ HARATYK W RATUSZU

Mistrz Europy w pchnięciu kulą, zawodnik bielskiego klubu sportowego Sprint – Michał Haratyk gościł 6 września w bielskim Ratuszu. Prezydent Bielska-Białej Jacek Krywult wraz z przewodniczącym Rady Miejskiej Jarosławem Klimaszewskim złożyli mu gratulacje z okazji niedawnego sukcesu, który odniósł na zawodach w Berlinie.

– Ta sala gościła już wielu znakomitych sportowców, mistrzów olimpijskich, mistrzów Europy, ale dotąd nie byli to lekkoatleci – powiedział prezydent, witając sportowca, któremu towarzyszyli prezes klubu Sprint Ryszard Chodorowski i wiceprezes Polskiego Związku Lekkiej Atletyki Stanisław Polakowski. – Ogromne podziękowania dla samego mistrza i prezesów Polakowskiego i Chodorowskiego, bo to dzięki ich staraniom startuje pan w barwach klubu z naszego miasta. Dziś nie ma tu z nami trenera (Piotra Galona – przyp. red). Gratulujemy tego sukcesu, który ma w naszym sporcie dużą tradycję. Życzymy

panu olimpijskiego złota. Patrząc na rozwój pańskiej kariery sportowej, myślę, że doczekamy się i również olimpijskiego sukcesu – zwrócił się do kulomioty prezydent Jacek Krywult, wręczając mu pamiątkową paterę i nagrodę.

– Nie byłoby tego sukcesu, gdyby nie zaangażowanie prezydenta Jacka Krywulta w ściganie Michała Haratyka w rodzinne strony, do klubu, w którym się wychował, czyli KS Sprint, i wsparcie naszych starań projektem finansowym. W klubie mamy paru kandydatów na mistrzów – mówił Ryszard Chodorowski.

Prezydent J. Krywult zauważył, że miasto w dobrym momencie zabiegało o tego zawodnika – gdy jego forma wzrosła. Ten sezon był bardzo udany – Michał Haratyk zdobył mistrzostwa Europy i Polski, odniósł sukces w Pucharze Świata i pobił rekord życiowy.

– Bardzo fajnie zostać wyróżnionym, bo nie zawsze się pamięta o sportowcach – powiedział Michał Haratyk, przyznając, że w tym sezonie w Bielsku-

Jarosław Klimaszewski, Michał Haratyk i prezydent Jacek Krywult

– Białej był tylko okazjonalnie, bo cały czas albo trenował na obozach albo startował w zawodach. Następnego dnia wybierał się do Ostrawy na Puchar Kontynentalny w Lekkiej Atletyce, ale wkrótce jednak sezon się skończy i będzie miał dwa miesiące wakacji.

– Po sezonie trzeba zrobić totalny reset, żeby system nerwowy wypoczął. Jakąś aktywność można utrzymywać, ale nie możemy robić tego, co w sezonie

– nie chodzimy na siłownię, nie pchamy kulą, wypoczywamy. Jednak już od listopada zaczynamy treningi przed sezonem halowym, który trwa od stycznia do marca, następnie po tygodniu przerwy zaczynamy przygotowywać się do następnego lata. Moim głównym celem jest najbliższa olimpiada (Japonia 2020 r. – przyp. red.), bo jednak to niezwykły prestiż i najpiękniejszy medal – powiedział nam Michał Haratyk. kk

MIASTO

TARGI OBOWIĄZKOWE DLA BRANŻY

Od 11 do 13 września trwały w tym roku

31. Międzynarodowe Targi Energetyczne Energetab 2018, które zgromadziły 712 wystawców z 23 krajów Europy i Azji.

Na bielskich targach oficjalnie otwartych 11 września przez prezydenta miasta Jacka Krywulę spotykali się czołowi przedstawiciele sektora elektroenergetycznego, żeby zaprezentować najnowsze rozwiązania konstrukcyjne i technologiczne, a także rozmawiać o przyszłości branży. Wśród wystawców z 23 krajów Europy i Azji znalazły się zarówno dobrze znane międzynarodowe korporacje dostarczające pełny wachlarz produktów na globalne rynki, jak też większość znaczących krajowych producentów najbardziej zaawansowanych technologicznie maszyn, urządzeń i aparatów, służących wytwarzaniu i dostarczaniu energii elektrycznej.

Na ponad 4 ha powierzchni targowej obejrzeć można było wiele rodzajów eksponatów – prezentowano urządzenia rozdzielcze wysokich i niskich napięć, transformatory, generatory, silniki, agregaty prądotwórcze i UPS-y, odnawialne źródła energii, układy automatyki, sterowania, pomiarów i diagnostyki, kable i przewody, słupy i oprawy oświetleniowe, podnośniki i specjalistyczne pojazdy dla energetyki, osprzęt sieciowy i instalacyjny, energooszczędne źródła światła, maszyny i narzędzia dla budownictwa energetycznego, a także rozwiązania informatyczne i usługi oraz wiele jeszcze innych rozwiązań. Na stoiskach plenerowych łatwo wyeksponowano maszyny, urządzenia i pojazdy potrzebne do budowy lub inspekcji linii napowietrznych czy kablowych. Imponująco prezentowało się stoisko ZPUE SA Grupa Koronea z Włoszczowej.

Silnie prezentowaną branżą była automatyka i elektronika przemysłowa – dostawcy aparatury pomiarowej, elementów elektromechanicznych, elementów indukcyjnych, transformatorów, zasilaczy, itp. Od lat na bielskich targach pojawia się też wielu producentów i dostawców z branży oświetleniowej, zarówno jeśli chodzi o źródła światła (tutaj zdecydowanie przeważają LEDy), jak i oprawy czy słupy. Wśród tej branży okazało się stoisko miał Philips Lighting, który od paru miesięcy reklamuje się nową nazwą Signify. Obecni też byli przedstawiciele branży odnawialnych źródeł energii (OZE), w której przeważali dostawcy paneli fotowolta-

icznych oraz niezbędnych układów sterowania czy zabezpieczeń. Pojawiły się też firmy oferujące systemy magazynujące energię.

– Przyjeżdżamy na Energetab od 11 lat. Warto przyjechać na te targi, bo to okazja do spotkania z klientami i zaprezentowania naszych nowości. Tym razem przywieźliśmy nowe systemy zasilania, a także nowe moduły zabezpieczeń procesów przemysłowych – powiedział nam Kazimierz Gołębiowski z firmy Mur-elektronik, obecnej na polskim rynku od 11 lat, przy czym jej niemiecka firma – matka działa od roku 1975, dziś na całym świecie.

– Przyjechaliliśmy tutaj po raz pierwszy. Byliśmy w zeszłym roku w Lublinie, a tam otrzymaliśmy informację, że Bielsko-Biała jest tym miejscem, gdzie należy się pokazać. Jesteśmy bardzo zaskoczeni dużą frekwencją, mnogością wystawionych produktów, bardzo pozytywne wrażenia od pierwszych chwil. Reprezentujemy branżę ceramiczną, jest to ceramika do wielu zastosowań – od budowlanki po medycynę. Elektroporcelany, mullity, cyrkony, korundy – dysponujemy ogromną gamą i materiałami i produktów, również dla przemysłu energetycznego – powiedziała nam Aldona Dziki z Od-

ziału Ceramiki Cerel Instytutu Elektroenergetyki.

54 najbardziej innowacyjne produkty wystawcy zgłosili do konkursu targowego, w którym jury pod kierunkiem dr. hab. inż. Tomasza Gałki przyznało kilkanaście prestiżowych wyróżnień. Warto zaznaczyć, że prezes Urzędu Patentowego uznał targi Energetab 2018 za wystawę publiczną, dającą pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego lub prawa z rejestracji w przypadku wystawienia na niej wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego.

Jak co roku targom towarzyszyły konferencje oraz prezentacje i seminaria promocyjne. Konferencja *Rozwój partnerskich relacji pomiędzy inwestorem a wykonawcą w energetyce*, przygotowana przez Radę Firm Przemysłu Elektrotechnicznego i Energetyki Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz ZIAD Bielsko-Biała, służyła zbliżeniu perspektyw zamawiającego i wykonawcy przy realizacji inwestycji dla krajowej energetyki.

Do udziału w konferencji zostali zaproszeni przedstawiciele PSE SA i Grup Energetycznych oraz znaczący realizatorzy krajowych inwestycji energetycznych, aby mogli oni bezpośrednio poznać problemy, z jakimi zderza się rynek. Istotne kwestie związane z bezpieczeństwem użytkowania aparatury niskiego napięcia, czyli tej, której używamy w mieszkaniach, poruszono podczas konferencji *Bezpieczna aparatura elektryczna niskiego napięcia*, zorganizowanej przez Krajową Izbę Gospodarczą Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEIT). Tradycyjnie niektórzy z wystawców zaplanowali spotkanie z klientami dla uczczenia obchodzonych w tym roku jubileuszy. 60-lecie działalności świętował między innymi Relpol SA. Organizator Energetab – spółka ZIAD Bielsko-Biała – został uhonorowany specjalnym wyróżnieniem, Złotą Odznaką Honorową *Za zasługi dla województwa śląskiego*. Odebrał ją w imieniu władz spółki prezes zarządu ZIAD Janusz Kisiel. W liście gratulacyjnym marszałek województwa śląskiego podkreślił prestiż targów Energetab oraz rolę spółki i jej wkład w rozwój gospodarczy regionu.

Katarzyna Kucybała
wyniki konkursu towarzyszącego targom na str. 10

MIASTO

DZIEŃ SYBIRAKA

W rocznicę agresji sowieckiej na Polskę Związek Sybiraków w Bielsku-Białej zorganizował obchody Dnia Sybiraka. Uroczystości 17 września rozpoczęła msza w kościele św. Małgorzaty w Kamienicy, odprawiona w intencji żyjących i zmarłych Sybiraków.

W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych różnego szczebla oraz służb mundurowych i młodzieży. Ks. Władysław Drożdżik przypomniał, czym dla Polaków była agresja rosyjska na Polskę, której dokonała armia czerwona 17 września 1939 roku. Symbolami martyrologii tamtych czasów stały się nazwy rosyjskich miast, wsi i okręgów, do których zesłano naszych rodaków. Brak nadziei, głód i praca ponad siły dziesiątkowały naszych zesłańców. Umierali oni niejako dwukrotnie – raz, gdy eliminowa-

li ich rosyjscy żołnierze lub choroby, i po raz drugi – bo skazano ich na zapomnienie. Ksiądz Drożdżik podkreślał, że Polacy stanęli w obronie człowieczeństwa, a obchody Dnia Sybiraka są wezwaniem do tego, aby się pokój i miłość.

Po nabożeństwie Bielska Orkiestra Dęta – formacja wojskowa oraz kompania honorowa 18 Bielskiego Batalionu Powietrznodesantowego poprowadziły zebranych na cmentarz komunalny, gdzie znajduje się pomnik poświęcony Sybirakom. Prezes Oddziału Związku Sybiraków Eugeniusz Osika przypomniał, że to właśnie cierpienie wielu ludzi zrodziło wolną Polskę, a wspomnienia dużo więcej mówią niż suche liczby. Masowe wywózki, dziesiątkowanie przez mroź i choroby pozostawiły blizny, które do dzisiaj nie zostały zabliźnione. Tym bardziej, że przez wiele lat ofiary nie mogły mówić ani o swoich cierpieniach, ani o oprawcach.

W imieniu władz Bielska-Białej głos zabrał zastępca prezydenta miasta Waldemar Jędrusiński, który nakreślił tło historyczne wydarzeń i nieludzkie traktowanie, jakiemu poddani byli nasi rodacy. Obok Miejsca Pamięci Zesłańców

Sybiru oddano hołd wszystkim, którzy zginęli na wschodzie. Był apel poległych i salwa honorowa. Kwiaty złożyli przedstawiciele Związku Sybiraków, samorządu, służb mundurowych i młodzież.

Jack

RM UCHWALIŁA

28 sierpnia odbyła się XLIII sesja Rady Miejskiej, podczas której podjęto uchwały w sprawie:

- sprawozdania prezydenta miasta Bielska-Białej z realizacji uchwały Rady Miejskiej w sprawie określania zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony w II kwartale 2018 roku;
- sprawozdania prezydenta miasta Bielska-Białej z działalności prezydenta miasta w II kwartale 2018 r. według stanu na 30 czerwca 2018 r.;
- sprawozdania prezydenta miasta Bielska-Białej z realizacji uchwał Rady Miejskiej w Bielsku-Białej za I półrocze 2018 r. (według stanu na 30 czerwca 2018 r.);
- zmian budżetu miasta Bielska-Białej na 2018 r.;
- zmian w budżecie miasta Bielska-Białej na 2018 r.;
- zmiany uchwały nr XXXVI/701/2017 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z 19 grudnia 2017 r. – *Wieloletniej prognozy finansowej miasta Bielska-Białej*;
- wpisu do *Księgi zasłużonych dla miasta Bielska-Białej* dr Anny Byrczek;
- zmiany uchwały w sprawie podziału Bielska-Białej na stałe obwody do głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych; utworzenia odrębnych obwodów głosowania;
- zmiany uchwały w sprawie określenia zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na rok 2018;
- oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Beskidzkiego Centrum Onkologii – Szpitala Miejskiego im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej – samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, na podstawie raportu za rok 2017 oraz prognozy na lata 2018-2020;

zmiany uchwały nr LIV/1245/2010 Rady Miejskiej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatków z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego i rozpoczęcia roku szkolnego oraz rocznego przygotowania przedszkolnego;

rozkazania projektu *Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie miasta Bielska-Białej* do zaopiniowania organowi regulacyjnemu;

ustalenia wynagrodzenia prezydenta miasta (wysokości wynagrodzenia nie zmieniono – przyp. red.);

pozbawienia kategorii dróg powiatowych;

wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu przedłużenia umowy dzierżawy nieruchomości gminnych, położonych przy ul. Startowej 13 i 29;

uchylenia uchwały w sprawie sprzedaży na rzecz najemcy lokalu użytkowego nr 38 w budynku przy ul. Milusińskich 2 wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i urządzeń oraz w prawie użytkowania wieczystego gruntu;

uchylenia uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości stanowiącej własność gminy Bielsko-Biała, położonej u zbiegu ulic Olszówki i Grzybowej;

przystąpienia do sporządzenia zmiany uchwały nr V/83/2007 Rady Miejskiej z 20 lutego 2007 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie wytwórczości i usług dla terenu obejmującego obszar położony pomiędzy ulicą Międzyrzeczą, Bohaterów Monte Cassino i granicą miasta oraz oczyszczalni ścieków w Bielsku-Białej;

przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulic Karpackiej i Jeżynowej;

przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ul. Szyprów.

oprac. kk

CZEKAJĄ NA DRUGĄ FILIĘ PSZOK

Podczas sesji 28 sierpnia Rada Miejska podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Szyprów. Ten krok – poprzedzony sporządzeniem analiz co do zgodności opracowywanego projektu planu ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* – rozpoczyna procedurę planistyczną, którą zakończy uchwalenie planu, a ten z kolei umożliwi budowę drugiej w mieście filii Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK), tym razem w zachodniej części miasta, o co wielokrotnie apelowali mieszkańcy i radni.

Na tym obszarze obowiązuje już miejscowy plan uchwalony w 2009 r. – dla terenów położonych w Wapienicy, pomiędzy ul. Bohaterów Monte Cassino, ul. Alabastrową, linią kolejową Bielsko-Biała – Cieszyn, a ul. Łajkonika, w obrębach ewidencyjnych Wapienica i Międzyrzecze Górne. *Celem opracowania nowego planu jest zmiana przeznaczenia terenu oznaczonego symbolem 2-U (miejsce obsługi podróży) dla funkcji usługowo-magazynowej, w tym punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) – czytamy w uzasadnieniu do projektu uchwały.* Obsługa komunikacyjna wyznaczona dla nowego celu działalności odbywać się będzie poprzez ulicę Szyprów do ulicy Międzyrzeczkiej. W odległości około 200 m w kierunku północnym od tego terenu znajduje się droga ekspresowa S-52.

– Uchwała rozpocznie prace wychodzące na przeciw potrzebom społecznym. Utworzenie lokalnej filii PSZOK ułatwi mieszkańcom dostarczenie selektywnie zebranych odpadów – mówił podczas sesji zastępca prezydenta miasta Przemysław Kamiński.

kk

JUBILEUSZ HAŁCNOWSKIEJ PIETY

Bazylika hałcnowska świętuje w tym roku 25-lecia koronacji Piety z Hałcnowa, słynącej cudami figury Matki Boskiej Bolesnej trzymającej na rękach u męczone ciało Jezusa.

fol. Robert Karp

O wystawie opowiada ksiądz kustosz Piotr Konieczny

15 września w bazylice odbyła się uroczysta msza odprawiona pod przewodnictwem metropolity krakowskiego abp. Marka Jędraszewskiego z udziałem kilku biskupów. Liturgię koncelebrowali z arcybiskupem biskupi diecezji bielsko-żywieckiej – ordynariusz Roman Pindel, Piotr Greger i biskup senior Tadeusz Rakoczy – oraz abp senior Stanisław Nowak z Częstochowy. Wśród rzeszy pielgrzymów obecni byli m.in. przedstawiciel rządu RP – podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed, parlamentarzyści, samorządowcy regionu z prezydentem Bielska-Białej Jackiem Krywulcem na czele oraz przedstawiciele różnych organizacji i instytucji.

W kazaniu abp Marek Jędraszewski podkreślił, że Matka Najświętsza Bolesna ciągle pozwala nam zrozumieć, że także każdy z nas od chwili chrztu musi być gotowy na cierpienie dla Chrystusa i dla świętej wiary. Podczas liturgii bp Roman Pindel odczytał akt zawierzenia diecezji Matce Bożej Hałcnowskiej.

Najstarsze przedstawienia Piety hałcnowskiej – cudownej figury Matki Bożej Bolesnej – zobaczyć można m.in. na specjalnej wystawie w pomieszczeniach parafii Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Hałcnowie. Jak wyjaśnił proboszcz hałcnowskiej parafii ks. Piotr Konieczny, wystawa ukazuje najstarsze wizerunki Piety z Hałcnowa, artefakty przybliżające historię kultu maryjnego w tym miejscu. Zwrócił uwagę, że pierwsze przedstawienie Matki Bożej z Hałcnowa odwoływało się do typu Piety radosnej.

– To Maryja, która patrzy na umęczone ciało syna i uśmiecha się. Łączy cierpienia z Kalwarii ze wspomnieniami dziecięcych lat Zbawiciela – informował ksiądz proboszcz. – Obecne przedstawienie Piety bolesnej ukazuje Maryję jako współodkupicielkę i pośredniczkę wszelkich łask – dodał ks. Piotr Konieczny.

Parafia długo przygotowywała się do jubileuszu, tym bardziej, że dwa lata temu została podniesiona do rangi bazyliki mniejszej. Od kilku miesięcy odbywały się specjalne katechezy. Przygotowano pamiątkowy album i okolicznościowe obrazy oraz liczne pamiątki. Tradycyjnie też odbył się piknik rodzinny.

Sukienka koronacyjna Piety hałcnowskiej

Uczestnik koronacji Piety sprzed 25 lat – Władysław Mięrota wspominał, że pogoda wtedy nie rozpieszczała. Padał deszcz, jednak na samą chwilę koronacji wyszło słońce, a nawet pojawiła się tęcza.

Warto przypomnieć, że pierwsza, historycznie udokumentowana wzmianka o cudownej figurze Matki Bożej Bolesnej w Hałcnowie pochodzi z 1764 roku.

– Autorem tej wzmianki jest Jan Grzybkowski, miejscowy pisarz na dworze dziedzica. Kronikarz wspominał, że na ogromnym debie przytwierdzona była duża figura Matki Boskiej, która trzyma na rękach ciało swego syna. W roku 1767 podczas burzy piorun uderzył w dąb i rozbił wiszącą na nim gablotę z figurką i spalił sukienkę założoną na rzeźbę. Figurka jednak ocalała i pozostała nietknięta. Wierni zanieśli rzeźbę na dwór dziedzica Adama Pruszyńskiego, umieszczając ją w jego domowej kaplicy. Wkrótce Pruszyńscy wybudowali nieopodal dębu kapliczkę, gdzie obecna tam rzeźba przyciągała coraz większe rzesze pątników – przypominał kustosz sanktuarium ks. Piotr Konieczny.

Budowa nowego kościoła w Hałcnowie trwała od 1777 do 1784 roku. 25 kwietnia 1825 roku biskup tar-

nowski Grzegorz Ziegler konsekrował kościół, w 1835 roku Hałcnów stał się samodzielną kapelanią przekształconą w 1860 r. w parafię. Na prośbę biskupa tarnowskiego papież Grzegorz VI przyznał Hałcnowowi w 1844 r. przywilej odpustu zupełnego w dniu Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i Matki Boskiej Różańcowej. Od 1844 r. organizowane są słynne lipcowe odpusty hałcnowskie, na które zjeżdżali pątnicy z różnych zakątków Polski. Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej stało się coraz bardziej znane, szczególnie za sprawą doznawanych łask i uzdrowień.

2 lipca 1926 roku sufragan krakowski biskup Anatol Nowak, za zgodą biskupa krakowskiego księcia Adama Stefana Sapiehy, dokonał koronacji biskupimi koronami Cudownej Figury Matki Bożej Bolesnej.

Podczas II wojny światowej figura Matki Boskiej Hałcnowskiej spaliła się w wyniku pożaru kościoła. W latach 1945-1948 wzniesiono nową świątynię. W ołtarzu głównym umieszczono nową figurę Matki Bożej Bolesnej (pięć bolesną). 18 września 1977 r. kardynał Karol Wojtyła poświęcił odnowiony kościół, z nowymi ołtarzami, ławkami i konfesonami.

Korony papieskie dla piety hałcnowskiej poświęcił w Rzymie Jan Paweł II, koronacji cudownej figury Matki Bożej Hałcnowskiej dokonali 26 września 1993 r. metropolita krakowski kardynał Franciszek Macharski wraz z arcybiskupem częstochowskim Stanisławem Nowakiem i biskupem bielsko-żywieckim Tadeuszem Rakoczem.

Hałcnowska Pieta opuściła swoje stałe miejsce w świątyni oraz bielską dzielnicę podczas wizyty Jana Pawła II w 1995 roku na Kaplicówce w Skoczowie – wtedy figurę umieszczono na papieskim ołtarzu. Od 1999 r. odsłanianiu cudownej figury w hałcnowskim sanktuarium towarzyszy melodia skomponowana przez beskidzkich muzyków Józefa Brodę i Janusza Kohutę.

Jacek Kachel

Przy pisaniu tekstu skorzystano z informacji zamieszczonych w jubileuszowym albumie *Hałcnów królestwo Maryi*.

MIASTO

W zasięgu

Intuicja malarza

zdjęcia: Ada Piekarska

PLASTYKA CZESKA I NIE TYLKO

Dwie wystawy przybliżające nam sztukę czeską prezentowane są we wrześniu w Galerii Bielskiej BWA – *W zasięgu* oraz *Intuicja malarza*. Daniel Balaban, Jarosław Modzelewski.

W górnej sali BWA wystawa *W zasięgu* prezentuje szeroki wybór najważniejszych dzieł sztuki z bogatych zbiorów Regionalnej Galerii Sztuki w Zlinie. To obrazy i rzeźby autorstwa kluczowych postaci czeskiej sceny artystycznej od końca XIX w. do lat 60. XX w.

– Zamiast skupiać się na kilku dominujących prądach, koncentrujemy się na najcenniejszych pracach, które odnoszą się do różnych tematów i przedziałów czasowych kolekcji. Kompozycja wystawy opiera się na wybranych dziełach z XIX-wiecznej kolekcji, od prac czołowych postaci tzw. pokolenia założycieli czeskiej sztuki współczesnej, przez twórców z kręgu surrealizmu, kończąc na przedstawicielach innych tendencji

w sztuce międzywojennej, w tym malarzach, których ekspresja odzwierciedla napięcie i dramat późnych lat 30. i 40. XX w. Wystawę dopełniają twórcy należący do pokolenia lat 60., kiedy to czeska sztuka przeżywała jeden ze swoich szczytowych okresów – pisze kuratorka tej wystawy Pavlína Pyšná.

– W zeszłym roku galeria w Zlinie gościła wystawę *Po drugiej stronie (lustra) / Na druhé straně zrcadla*, prezentującą malarstwo XXI w. z Kolekcji Sztuki Galerii Bielskiej BWA. Wystawa *W zasięgu* jest swego rodzaju rewizytą. Tamtejsza Regionalna Galeria Sztuki posiada prace wybitnych artystów czeskich i słowackich, z których kilkadziesiąt przykładów z dziedziny malarstwa, grafiki i rzeźby – reprezentujących różne kierunki, jak kubizm, surrealizm, symbolizm, abstrakcja, poezja wizualna, konceptualizm – znajduje się na bielskiej prezentacji – mówiła dyrektorka BWA Agata Smalcerz, podkreślając, że kontakty obu instytucji są żywe od lat.

W dolnej sali BWA spotykamy wystawę nazwaną *Intuicja malarza*. Daniel Balaban, Jarosław Modzelewski. Jej kurator Krzysztof Morcinek dostrzegł podobień-

stwa w twórczości dwóch malarzy – czeskiego i polskiego.

– Analityczna postawa wychowanego w kulturze protestanckiej Daniela Balabána – interpretującego średniowieczne portrety mistrza Teodoryka postmodernistycznymi zabiegami malarskimi – spotyka się z oszczędnymi w formie obrazami Jarosława Modzelewskiego, silnie działającymi płaszczyzną koloru i syntetycznie przedstawianą postacią człowieka. Obecność symboli religijnych w pracach obu malarzy, staje się pretekstem do dyskusji na temat wartości moralnych i roli artysty w materializowaniu piękna – także w sferze duchowej. Dzięki intuicji i wrażliwości oraz wypracowanej technice malarskiej obaj umiejętnie stawiają pytania o sens ludzkiej egzystencji. Buntowniczy temperament Balabána kontrastuje z kontemplacyjną postawą Modzelewskiego. Pojawiające się w ich obrazach akcenty humoru i ironii uwalniają autorów od patosu i moralizowania. Duże formaty prezentowanych prac pozwalają widzowi dosłownie zanurzyć się w malarstwie – mówi Krzysztof Morcinek. kk

MEDALE I WYRÓŻNIENIA ENERGETAB 2018

Statuetka Lwa im. Kazimierza Szpotkańskiego Fundacji Jacka Szpotkańskiego za DALI-box, elementy systemu automatyzacji sieci SN/nn zgłoszony przez firmę Badawczo-Rozwojowa Spółdzielnia Pracy Mikroprocesorowych Systemów Automatyki Mikronika.

Puchar Ministra Energii za Zintegrowany system zasilania w oparciu o rozdzielnicę górną e2ALPHA-G i sterownik e2TANGO zgłoszony przez firmę Elektrometal Energetyka S.A.

Puchar Prezesa Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej za CZI-P@-PRO Sterownik polowy nowej generacji zgłoszony przez Relpol S.A.

Nagroda Prezydenta Miasta Bielska-Białej za YESLY – system inteligentnego budynku zgłoszony przez Finder Polska Sp. z o.o.

Złoty Medal Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. za Kompleksowe rozwiązanie rozdzielnic WN w izolacji gazowej zgłoszony przez firmę Elektrobudowa S.A.

Medale 31. Międzynarodowych Energetycznych Targów Bielskich Energetab 2018:

Medal Złoty za Słupy linii elektroenergetycznych 110 kV – seria EN111:16 i seria EN122:16 zgłoszony przez firmę Enprom Sp. z o.o.; Medal Srebrny za Typoszereg izolatorów trakcyjnych kompozytowych 3 kV DC (LT40U-K, LT40K-K, LT40W-K, LT40R-K) zgłoszony przez Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej Zapel S.A.; Medal Brązowy za produkt Mobilna stacja transformatorowa typu STLM-mobile z funkcją zasilania wyspowej linii SN zgłoszony przez firmę Elektromontaż – Lublin Sp. z o.o.

Medale PGE Energia Odnawialna S.A.: Medal Złoty za Wielofunkcyjny miernik parametrów instalacji elektrycznych Sonel MPI-540 zgłoszony przez firmę Sonel S.A.; Medal Srebrny za produkt: Stacja ładowania pojazdów elektrycznych typu EVB ADVERT zgłoszony przez firmę Edward Biel Producent Rozdzielnic Elektrycznych; Medal Brązowy za produkt Litowo-tytanowy system magazynowania energii do poprawy parametrów sieci elektrycznej zgłoszony przez firmę Trakcja PRKil SA.

Statuetka Izby Gospodarczej Energetyki i Ochrony Środowiska za Zestaw oświetleniowy SNAKE II LED zgłoszony przez Zakład Produkcji Sprzętu Oświetleniowego Rosa Stanisław Rosa,

Statuetka Złoty Volt Polskiej Izby Gospodarczej Elektro-

techniki za produkt Rura dwuwarstwowa giętka (RDG) zgłoszony przez firmę Elmark Maciej Słowiński.

Statuetka Polskiego Stowarzyszenia Elektroinstalacyjnego za Sygnalizator CPZ-4Z z modułem radiowym LoRa zgłoszony przez firmę ZAE Sp. z o.o.

Medal Prezesa SEP za Rozłącznik bezpiecznikowy listwowy ARS 00/60 mm pro zgłoszony przez firmę Apator S.A.

Wyróżnienia Honorowe 31. Międzynarodowych Energetycznych Targów Bielskich Energetab 2018: Seria obudów AEW1 (AE Solution Sp. z o.o.); HYPERION-500 (BITSTREAM Sp. z o.o.); Kompensator mocy biernej typu TN-D (Elma Energetyka Sp. z o.o.); Wyłącznik Masterpact MTZ

(Schneider Electric Polska Sp. z o.o.); Seria słupów strunobetonowych dla linii WN 110 kV typu przelotowego P1, P2, słupy mocne M3, M6, M9, słupy krańcowe KR (Strunobet-Migacz Sp. z o.o.);

Złączki listwowe TOP JOB® S z dźwignią (Wago Elwag Sp. z o.o.); Przekładnik prądowy nasadzany typu BpN (ATT) M (Bezpol Sp. z o.o.); Wielofunkcyjna koparko-ładowarka HUDDIG 1260D z izolacyjnym koszem podnośnika (Firma Produkcyjno-Handlowo-Usługowa Bamaar Grzegorz Rejczak.

Puchar redakcji miesięcznika *Energetyka* za najciekawszą prezentację targową stoiska dla firmy: Badawczo-Rozwojowa Spółdzielnia Pracy Mikroprocesorowych Systemów Automatyk Mikronika

MIASTO

KULINARNA PODRÓŻ DO POLSKI NIEPODLEGŁEJ

4 września w Książnicy Beskidzkiej było nie tylko bardzo intelektualnie, ale i smacznie, wszystko to za sprawą spotkania pt. *Potrawy Polski niepodległej*. Poznawano na nim zwyczaje panujące w polskiej kuchni około roku 1918. Władze samorządowe reprezentował przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski, a wśród licznie zebranych gości byli m.in. księża z diecezjalnego Domu Emerytów oraz luteranśki biskup senior Paweł Anweiler.

Najpierw przewodnicząca Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Bielsku-Białej Dorota Wiewióra opowiedziała – barwnie i nie szczędząc anegdot – o tajnikach koszernej kuchni. Podkreślała, że inspiracją dla rozproszonych po świecie Żydów były kuchnie krajów, w których żyli. Oczywiście wszystkie pokarmy musiały być przygotowane zgodnie z zasadami dietetycznymi religii.

– Gotowanie nie jest dyscypliną sztywną, przepisy mogą ewoluować w zależności od czasu i miejsca, zmieniających się okoliczności, a także osobistych gustów i umiejętności. Najważniejsze, aby wszystko odbywało się z poszanowaniem zasad religii (nakazów Tory – głównie koszerności) oraz tradycji. Kuchnia żydowska jest odbiciem historycznego rozproszenia Żydów. Inne smaki są zarezerwowane dla Żydów aszkenazyjczyków, inne dla se-

fardyjczyków a jeszcze inne cenią Żydzę z Jemenu, Etiopii, Indii czy też Azji Środkowej. Nie będziemy się sprzeczać czy gołąbki – holiszki – to potrawa polska, rosyjska czy też żydowska. To samo dotyczy piernika – lepkuch, placzków ziemniaczanych – latkes, pączków – sufganiot itd. Przygotowywanie i wspólne spożywanie potraw buduje więzi rodzinne, emocjonalne, łączy różne pokolenia – mówiła Dorota Wiewióra.

Zebrani mogli posmakować dań przygotowanych przez kucharza Bartosza Gadzinę. Degustowano m.in. pastę z pieczonej dyni i tahini, olej sezamowy z macą, falafel z ciecioriki, humus, piłę, pieczonego bakłażana z kaszą bulgur, jagnięciną i karczochami, ale także ka-

wior po żydowsku, macę ze szpinakiem, karpia i śledzia po żydowsku.

W drugiej części spotkania o kuchni myśliwskiej opowiedział Wojciech Warnicki, leśniczy z Radziechów, który także zaprosił na degustację specjalnego dania, przygotowanego wspólnie z radziechowską parafią św. Marcina – zrazów siekanych z sarny.

Konferencję zorganizowała diecezja bielsko-żywiecka w ramach projektu e-Talenty Seniora 3. Koordynatorzy projektu – księża Piotr Góra i Marcin Suchanek – wyjaśnili, że chodzi o to, by pokazać Polskę i Polaków dnia powszedniego, zajrzeć do domostw, w których rodziła się radość z odzyskanej niepodległości.

Jack

ŚWIĘTO MACZKOWCÓW

Beskidzkie Stowarzyszenie Maczkowców – zrzeszające żołnierzy-weteranów 1 Dywizji Pancernej dowodzonej przez gen. Stanisława Maczka, członków ich rodzin oraz sympatyków – chce przypomnieć 80. rocznicę objęcia dowództwa 10 Brygady Kawalerii przez Stanisława Maczka i jego pobyt w Bielsku. 11 listopada 1938 r., w 20. rocznicę odzyskania niepodległości, w naszym mieście odbyła się parada wojskowa, którą przyjmował płk Stanisław Maczek, świeżo mianowany dowódca brygady stacjonującej wówczas w Bielsku po powrocie z Zaolzia. Maczkowcy chcą przybliżyć bielszczanom sylwetkę wybitnego dowódcy, pokazać umundurowanie i wyposażenie oraz pojazdy ówczesnego Wojska Polskiego.

12 października o godz. 17.00 w atrium zamku Sułkowskich zaplanowano otwarcie wystawy *100 lat broni pancernej*, promocję książki Jerzego Majki *10 BK na Śląsku Cieszyńskim w 1938 r.* oraz wspomnienie o działalności żołnierzy gen. S. Maczka i członków Beskidzkiego Stowarzyszenia Maczkowców w latach 1988-2018. Wystawę można zwiedzać 11-12 października w godz. 9.00-16.00.

13 października uroczystości rozpocznie o godz. 10.00 msza odprawiona w intencji generała, jego żołnierzy oraz ich rodzin w katedrze św. Mikołaja, po której nastąpi przemarsz na cmentarz parafialny przy ul. Grunwaldzkiej, gdzie odbędzie się apel pamięci. Po zapaleniu zniczy i złożeniu kwiatów na grobach żołnierzy uczestnicy – w asyście Kompanii Honorowej 10 Brygady Kawalerii Pancernej im. gen. S. Maczka ze Świętoszowa, orkiestry 6 Brygady Powietrznodesantowej z Krakowa, reprezentacji 18 Bielskiego Batalionu Powietrznodesantowego, pocztów sztandarowych jednostek wojskowych i szkół noszących imię generała oraz Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki, harcerzy z Beskidzkiego Hufca ZHP, grup rekonstrukcji historycznej oraz pojazdów wojskowych – przemarszerują na plac Chrobrego, gdzie odbędzie się pokaz musztry orkiestrowej i sprawności wojskowej. Uroczystości zakończy żołnierska grochówka ok. godz. 16.00.

STYPENDIA DLA UTALENTOWANYCH TWÓRCÓW

Komisja Stypendialna przy Wydziale Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego powołana przez Prezydenta Miasta Bielska-Białej przyznaje miejskie stypendia kwartalne w dziedzinie kultury i sztuki. W okresie od 1 lipca do 30 września stypendia w kwocie 2.758,00 zł (brutto) miesięcznie otrzymują ją cztery osoby:

ALEKSANDRA AMBROZIK jest studentką roku dyplomowego Akademii Teatralnej w Warszawie Wydziału Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku. Od najmłodszych lat związana z bielskim amatorskim ruchem teatralnym – działała w kilku grupach teatralnych, z którymi zdobywała liczne nagrody. Od 2016 r. realizuje się jako instruktor teatralny prowadząc warsztaty lalkowo-aktorskie dla młodzieży na Litwie oraz dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Białymstoku. Doskonaliła swój warsztat konstruktorski w pracowni bielskiego Teatru Lalek Banialuka i biorąc udział w mistrzowskich warsztatach Noriego Sawy Budowa i mechanizacja lalek bunraku.

WERONIKA KASPRZYK ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom zrealizowała w Pracowni Fotografii pod kierunkiem prof. Agaty Pankiewicz, aneks w Pracowni Obrazowania Cyfrowego u prof. Waldemara Węgrzyna w 2014 r. Zajmuje się projektowaniem graficznym ze szczegó-

nym uwzględnieniem identyfikacji wizualnych. Rzemiosło artystyczne jest jej pasją. Od 2011 r. zajmuje się realizacją wielkoformatowych malowideł naściennych oraz sztuką w przestrzeni miejskiej.

KAMILA DRABEK to absolwentka Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. St. Moniuszki w Bielsku-Białej w klasie kontrabas. Ukończyła studia I stopnia na Akademii Muzycznej w Krakowie. Dwa lata temu rozpoczęła studia magisterskie na Wydziale Instrumentalnym tej uczelni, w Katedrze Jazzu, Muzyki Współczesnej i Perkusji. W latach 2013-2017 uczestniczyła w kolejnych edycjach Lotos Jazz Festiwal Bielska Zadymka Jazzowa. W 2015 roku nagrała płytę *Paper Birds* z folkowo-jazzowym zespołem Vladimirska, a w 2016 r. płytę *Szlak* z wywodzącym się z Bielska Białej zespołem Identyčni.

ALICJA WĄTOR, malarka i scenografka, absolwentka Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom uzyskała z malarstwa sztalugowego w pracowni prof. Jacka Waltosia oraz ze scenografii w pracowni prof. Małgorzaty Komorowskiej. Zajmuje się malarstwem olejnym, akwarelą, rysunkiem oraz technikami mieszanymi. Przygotowała kilka wystaw indywidualnych i wzięła udział w wielu wystawach zbiorowych. Jako scenograf współpracowała z Teatrem Polskim w Bielsku-Białej. Jest instruktorką plastyki, prowadzi warsztaty plastyczne dla podopiecznych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

oprac. kk

RATUSZ OGŁASZA

PRZETARGI

Prezydent Bielska-Białej ogłasza II przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż zabudowanej nieruchomości położonej **przy ul. Juliusza Słowackiego 2A** obręb Bielsko Miasto wraz z oddaniem w użytkowanie wieczyste na okres 99 lat działki stanowiącej własność gminy Bielsko-Biała
oznaczenie: dz. 291 obj. Kw BB1B/00062649/0
powierzchnia: 146 m²

przeznaczenie: usługowo-mieszkaniowe
cena wyw.: 474.574,40 zł, w tym grunt 107.316,00 zł, budynek 367.258,00 zł, wadium: 47.000,00 zł

Do pierwszej opłaty za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste oraz opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego zostanie doliczony VAT określony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z przepisami ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2017r., poz. 1221 ze zm.) sprzedaż ww. budynku podlega zwolnieniu z podatku od towarów i usług.

Budynek usytuowany na nieruchomości to kamienica mieszczańska wybudowana w XIX wieku. Posiada cztery kondygnacje naziemne oraz piwnicę. Powierzchnia użytkowa budynku 245,90 m² (piwnice 24,90 m²). Nieruchomość jest wolna od obciążeń. Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Bielskiej Starówki przyjętym uchwałą nr LIII/749/98 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nieruchomość znajduje się w jednostce oznaczonej symbolem: F1 U, M – przeznaczenie – funkcja usługowo-mieszkalna. Nieruchomość nie jest indywidualnie wpisana do rejestru zabytków. Obiekt stanowi element zabytkowego zespołu staromiejskiego w Bielsku wpisanego do rejestru zabytków dawnego woj. bielskiego na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 16 sierpnia 1976 r. L.dz. KL.IV.5340/1/76 pod poz. A-1/76 oraz objęty jest ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego dla Bielskiej Starówki, na podstawie uchwały nr LIII/749/98 RM z 10 lutego 1998 r. W przyziemiu elewacji od strony ul. Władysława Orkana eksponowany kamienny watek muru (w linii zewnętrznego miejskiego muru obronnego) będący zabytkiem wpisanym do rejestru zabytków pod pozycją A-131/76. I przetarg pisemny nieograniczony przeprowadzono 27 kwietnia 2018 r.

Harmonogram przeprowadzenia remontu konserwatorskiego budynku: remont dachu i elewacji do 2 lat od dnia zawarcia umowy notarialnej, pozostałe prace remontowo-konserwatorskie do 3,5 roku od dnia zawarcia umowy notarialnej. Przystąpienie do prac remontowo-konserwatorskich wymaga sporządzenia pełnej dokumentacji remontu konserwatorskiego i uzyskania stosownych pozwoleń. Zobowiązuje się nabywcę do nieodpłatnego udostępnienia zewnętrznej ściany budynku celem ewentualnego umieszczenia przez gminę Bielsko-Biała tablicy/modułu z informacją historyczną o kamienicy.

Pisemna oferta powinna zawierać: imię, nazwisko i adres oferenta albo nazwę lub firmę oraz siedzibę, jeżeli oferentem jest osoba prawna lub inny podmiot, datę sporządzenia oferty, oświadczenie, że oferent zapoznał się z warunkami przetargu i przyjmuje te warunki bez zastrzeżeń, oferowaną cenę i sposób jej zapłaty, proponowany sposób realizacji dodatkowych warunków przetargu określonych w specyfikacji tj. koncepcję zagospodarowania i użytkowania budynku (program użytkowy) wraz z harmonogramem przeprowadzonych prac, kopię dowodu wniesienia wadium. Osoby zamierzające uczestniczyć w przetargu powinny złożyć ofertę (wraz z wymaganymi załącznikami wymienionymi w pkt 5) w zamkniętej kopercie opatrzonej imieniem i nazwiskiem i adresem oferenta lub nazwą albo firmą

oraz siedzibą, jeżeli zgłaszającym jest osoba prawna, z określeniem nieruchomości – w terminie do 8 października 2018 r. w sekretariacie Wydziału Mienia Gminnego i Rolnictwa Urzędu Miejskiego, pl. Ratuszowy 5, II piętro, pok. 202, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy UM. Otwarcie ofert nastąpi przy udziale oferentów 12 października 2018 r. o godz. 10.00 w sali nr 208 (II piętro) Urzędu Miejskiego przy pl. Ratuszowym 5. Nieruchomość można obejrzeć 2 października 2018 r. w godz. 13.00-13.30. Wadium należy wpłacić do 8 października 2018 r. Opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego gruntu wynoszą 6 proc. od ustalonej w drodze przetargu ceny gruntu, stosownie do uchwały nr XV/347/07 RM z 18 września 2007 r., z tym że pierwsza opłata wynosić będzie 25 proc. tej ceny. Do ww. opłat zostanie doliczony VAT określony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Opłaty roczne za użytkowanie wieczyste gruntu wnoszą się przez cały okres użytkowania wieczystego, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, z góry za dany rok bez wezwania. Od nieuiszczonych w terminie opłat naliczane będą ustawowe odsetki za zwłokę. Co do wskazanych obowiązków płatniczych nabywca zobowiązany jest do złożenia w akcie notarialnym oświadczenia o poddaniu się egzekucji z art. 777 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego.

Zaofertowaną kwotę za budynek oraz pierwszą opłatę za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste należy uiścić w całości przed zawarciem umowy sprzedaży nieruchomości i oddania gruntu w użytkowanie wieczyste.

W przypadku niedotrzymania terminów remontu budynku gmina może, zgodnie z art. 63 ust. 2 i 3 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 121 ze zm.), ustalić dodatkowe opłaty. W przypadku niedotrzymania terminów remontu budynku oraz w razie użytkowania nieruchomości w sposób oczywiście sprzeczny z jej przeznaczeniem zbywcy przysługuje prawo żądania rozwiązania umowy użytk. wieczystego przed upływem ustalonego okresu stosownie do art. 240 Kodeksu cywilnego. W przypadku rozwiązania umowy użytkowania wieczystego z przyczyn leżących po stronie nabywcy, gmina zobowiązana będzie do zwrotu jedynie kwoty faktycznie poniesionej z tytułu nabycia budynku oraz udokumentowanych nakładów koniecznych, poczynionych przez nabywcę na nieruchomość, zgodnych ze sporządzoną i zatwierdzoną dokumentacją remontu konserwatorskiego. Gmina zastrzega sobie prawo odkupu, stosownie do art. 593 Kodeksu cywilnego, które podlega ujawnieniu w księdze wieczystej urzędzonej dla nieruchomości. □

Prezydent Bielska-Białej ogłasza II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr 13 położonego przy ul. Teodora Sixta 23 stanowiącego własność gminy, powierzchnia: 36,60 m² cena wyw.: 103.092,00 zł, wadium: 10.000,00 zł Lokal mieszkalny należy do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej Strzecha zs. w Bielsku-Białej przy ul. Antoniego Osuchowskiego 4. Usytuowany jest na IV piętrze (poddaszu) pięciokondygnacyjnego budynku, składa się z 2 pokoi, przedpokoju, łazienki z wc i kuchni wydzielonej z części przedpokoju. Lokal stanowi pustostan jest wolny od obciążeń i nie jest przedmiotem zobowiązań. Dla ww. lokalu nie została założona księga wieczysta, natomiast nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem mieszkalnym nr 23 przy ul. Teodora Sixta, oznaczona jako dz. 113/9 obręb 56 Dolne Przedmieście, objęta jest księgą wieczystą nr BB1B/00018647/3. Zgodnie z przepisami ustawy

z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 1221 ze zm.) sprzedaż spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego podlega zwolnieniu z podatku od towarów i usług.

Nieruchomość położona jest w terenie, dla którego obowiązują miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, przyjęty na podstawie uchwały nr XXXI/587/2017 Rady Miejskiej z 20 czerwca 2017 r. Zgodnie z miejscowym planem ww. działka znajduje się w jednostce 135_UMW-05. I przetarg ustny nieograniczony przeprowadzono 21 czerwca 2018 r. Przetarg odbędzie się 19 października 2018 r. o godz. 10.00 w sali nr 208 (II piętro) Urzędu Miejskiego przy pl. Ratuszowym 5. Wadium należy wpłacić do 15 października 2018 r.

Wadium do przetargów wpłaca się przelewem na konto Urzędu Miejski w Bielsku-Białej Wydział Finansowo-Księgowy 25 1240 4142 1111 0000 4822 9638 Pekao S.A. Oddział w Bielsku-Białej. Potwierdzeniem wpłaty wadium jest wpływ pieniędzy na konto Urzędu w wyżej podanym terminie. Wadium zwraca się w terminie do 3 dni od daty przetargu, a wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygrał zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Wadium ulega przepadkowi w razie uchylecia się uczestnika, który przetarg wygrał, od zawarcia umowy notarialnej. Koszty zawarcia umowy notarialnej ponosi nabywca. Z dodatkowymi warunkami przetargu ujętymi w specyfikacji można zapoznać się w Urzędzie Miejskim w Bielsku-Białej (Biuro Obsługi Interesanta – budynek przy pl. Ratuszowym 6, parter, stanowisko nr 4, tel. 334971806 lub w Wydziale Mienia Gminnego i Rolnictwa – budynek przy pl. Ratuszowym 5, II piętro, pok. 213, tel. 334701231) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej UM. Prezydent miasta może odwołać ogłoszony przetarg z ważnych powodów. Przetarg może zostać zamknięty bez wybrania którejkolwiek z ofert.

PROJEKT PLANU

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (jednolity tekst Dz. U. z 2017 roku, poz. 1073, z późniejszymi zmianami), art. 39 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy z 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (jednolity tekst Dz. U. z 2017 roku, poz. 1405, z późniejszymi zmianami) oraz uchwały Rady Miejskiej w Bielsku-Białej nr XXVIII/526/2017 z 27 lutego 2018 roku, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie Kamienica, pomiędzy cmentarzem komunalnym, cmentarzem parafialnym i ulicą Karpacką, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 5 października 2018 roku do 25 października 2018 roku w siedzibie Biura Rozwoju Miasta (pl. Ratuszowy 6, pok. 424a), w poniedziałki, wtorki, środy i piątki, w godz. od 10.00 do 14.00 oraz we czwartki w godz. od 14.00 do 17.00. Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się 25 października 2018 roku w siedzibie Biura Rozwoju Miasta (pl. Ratuszowy 6, pokój 423) o godz. 15.00.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Prezydenta Miasta Bielska-Białej z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do 8 listopada 2018 roku. □

28 września Światowym Dniem Serca

SERCE W STARSZYM WIEKU

Często osoby w starszym wieku pytają, czy powinny jeszcze przykładać wagę do profilaktyki chorób układu krążenia, czy warto żeby zmieniały styl życia, rzuciły palenie, zdrowo się odżywiały? Odpowiedź jest jednoznaczna – w każdym wieku warto dbać o swoje serce. Jak wiadomo, ryzyko chorób serca jest zależne od wielu czynników. Nie ma jednego czynnika, który powodowałby, że na pewno zachorujemy na serce natomiast kombinacja wielu czynników zwiększa ryzyko takiego zachorowania. Czynniki te są nazywane czynnikami ryzyka i dzielą się na dwie grupy – niemodyfikowalne, czyli takie na które nie mamy wpływu (jak płeć, wiek i obciążenie dziedziczne) oraz modyfikowalne – na których występowanie lub nasilenie mamy wpływ (dieta, aktywność fizyczna, palenie papierosów, poziom cholesterolu, cukrzyca czy nadciśnienie).

U osób starszych nasilenie niemodyfikowalnego czynnika, którym jest wiek, jest bardzo duże, dlatego każde działanie, które pozwoli obniżyć wpływ pozostałych czynników, będzie cenne.

Szczególnie podkreśla się wagę aktywnego stylu życia. Regularny wysiłek fizyczny dostosowany do wieku i możliwości wywiera korzystne działanie nie tylko na serce, ale również na ogólną sprawność fizyczną i stan psychiczny. Osobom starszym poleca się wysiłek w postaci spacerów (np. z kijkami), pracy w ogródku czy pływania. Dla osób o lepszej kondycji dobra będzie jazda na rowerze czy chodzenie po górach – należy jednak pamiętać, aby w góry udawać się w towarzystwie innych osób albo chociaż z naładowanym telefonem – w razie problemów ze zdrowiem czy urazu będzie można wezwać pomoc. Kolejną ważną rzeczą w starszym wieku jest dieta – prawidłowa, bogata w błonnik, warzywa i owoce nie tylko chroni serce, ale również zapewnia odpowiednią porcję witamin i minerałów koniecznych do utrzymania odpowiedniej odporności i sprawności intelektualnej. Osoby starsze szczególnie często mają problem z zaparciami, co wiąże się z obniżeniem sprawności układu nerwowego odpowiadającego za perystaltykę – również

w zapobieganiu tym dolegliwościom dieta śródziemnomorska, zalecana w profilaktyce chorób serca, jest bardzo skuteczna. Osoby starsze częściej niż ludzie młodzi powinny wykonywać badania profilaktyczne – co najmniej dwa razy w roku badać poziom cukru we krwi, a przy każdej wizycie u lekarza ciśnienie tętnicze. Raz do roku powinny również badać poziom cholesterolu. Wytyczne towarzystw kardiologicznych dopuszczają nieco wyższe wartości ciśnienia krwi u osób po 80. roku życia – wartość ciśnienia skurczowego może oscylować około 150 mmHg.

Częstym problemem wieku starszego jest przyjmowanie wielu leków na różne schorzenia – czasami przepisywanych przez różnych lekarzy, którzy nawet nie wiedzą, jakie specyfiki przepisał inny specjalista. W takim przypadku przewidzenie ewentualnych interakcji pomiędzy tymi lekami jest praktycznie niemożliwe – dlatego należy zawsze na wizycie u lekarza specjalisty informować, jakie leki przyjmuje się z powodu innych chorób. W kardiologii duża część chorób dotyczy najczęściej osób starszych, są one najczęściej efektem miażdżycy, której zaawansowanie rośnie z wiekiem. Niektóre choroby, takie jak zwężenie zastawki aortalnej czy migota-

nie przedsionków, są nawet patognomiczne dla osób starszych – ich częstota i zaawansowanie rośnie z wiekiem. W miarę rozwoju medycyny zysujemy coraz to nowsze i bezpieczniejsze metody ich leczenia – np. zastawki aortalne można już wymienić za pomocą małoinwazyjnego zabiegu przeznaczeniowego bez otwierania klatki piersiowej, co pozwala szybciej wrócić do pełnej sprawności i zmniejsza liczbę powikłań. Wydaje się, że kardiologia wieku podeszłego jeszcze przez wiele lat będzie jedną z kluczowych dziedzin kardiologii.

W tym roku Beskidzki Dzień Serca, który będziemy organizować w Białej, będzie właśnie poświęcony osobom starszym. Chcemy zwrócić szczególną uwagę na ich problemy z sercem czy układem krążenia. Zarówno tematyka wykładów, jak i przewidywane badania profilaktyczne będą adresowane do osób starszych. Również data wydarzenia, które zaplanowano na 11 października jest związana z obchodzoną w dniach 9-12 października Dniami Seniora w Białej. Gorąco zatem zapraszam wszystkich seniorów do Białego Centrum Kultury na Beskidzki Dzień Serca!

oprac. dr n med. Klaudiusz Komor
kardiolog

BEZPŁATNE BADANIA PROFILAKTYCZNE DLA BIELSZCZAN

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Białej informuje, że mieszkańcy Białej-Białej mają możliwość skorzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych organizowanych i finansowanych przez miasto. Badania będą realizowane do wyczerpania limitu.

1. BADANIA W KIERUNKU NOWOTWORÓW PŁUC I GRUŻLICY PŁUC

- Adresaci: osoby w wieku 40–65 lat, tj. urodzone w latach 1953-1978.
- Zakres badania: Rtg płuc z opisem.
- Miejsce wykonywania badań: Beskidzkie Centrum Onkologii-Szpital Miejski im. Jana Pawła I, ul. Wyspiańskiego 21 (Pracownia RTG) w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godzinach 9.00 – 13.00 oraz dodatkowo Beskidzkie Centrum Onkologii-Szpital Miejski, ul. Wyzwolenia 18 (Zakład Diagnostyki Obrazowej) od poniedziałku do piątku w godzinach 14.30-18.00. Telefon kontaktowy: 338272550, 334984026, 334984005.

2. BADANIA W KIERUNKU RAKA JAJNIKA

- Adresaci: kobiety w wieku powyżej 40. roku życia, tj. urodzone do 1978 roku włącznie.
- Zakres badania: określenie poziomu markera nowotworowego CA 125 we krwi.
- Miejsce wykonywania badań: BCO – SM II, ul. Wyzwolenia 18 we wtorki, środy i piątki w godzinach 7.30-10.30 oraz w czwartki w godzinach 15.00-17.00. Tel. kontaktowy: 33 4984055.

3. BADANIA W KIERUNKU RAKA PROSTATY

- Adresaci: mężczyźni w wieku powyżej 50. roku życia w wieku, tj. urodzeni do 1968 roku włącznie.
- Zakres badania: określenie poziomu markera nowotworowego PSA we krwi.
- Miejsce wykonywania badań: BCO – SM, ul. Wyzwolenia 18 we wtorki, środy i piątki w godzinach 7.30-10.30 oraz w czwartki w godzinach 15.00-17.00. Tel. kontaktowy: 334984055.

4. BADANIA W KIERUNKU CHOROBY UKŁADU KRĄŻENIA

- Adresaci: osoby w wieku 30-60 lat tj. urodzone w latach 1958–1988.
- Zakres badania: określenie poziomu cholesterolu całkowitego, LDL, HDL, trójglicerydów, glukozy we krwi, badanie ciśnienia tętniczego, określenie indeksu masy ciała (BMI). Do badania należy się zgłaszać na czczo.
- Miejsce wykonywania badań: BCO – SM, ul. Wyspiańskiego 21 (Punkt Pobrań Krwi – przyziemie pawilonu I) w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godzinach 7.00-9.00. Tel. kontaktowy: 338272594.

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego *Czyste powietrze*. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych. Wspiera także instalację odnawialnych źródeł energii. Warunkiem podstawowym uczestnictwa w programie jest posiadanie lub deklaracja wymiany montażu ekologicznego źródła grzewczego z jednoczesną likwidacją starego pieca/kotła na paliwa stałe.

Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami domów jednorodzinnych lub osób posiadających zgodę na rozpoczęcie budowy budynku jednorodzinnego. Dotacje i pożyczki będą udzielane w całym kraju za pośrednictwem odpowiednich według miejsca położenia budynku wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW).

Mieszkańcy Białej-Białej powinni składać wnioski o dofinansowanie w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w terminie od 19 września 2018 r. do 30 czerwca 2027 r., za pośrednictwem strony: portal.wfosigw.katowice.pl

Aby zapoznać mieszkańców z programem oraz ułatwić wypełnianie wniosków, Ministerstwo Środowiska organizuje spotkanie dotyczące programu Czyste powietrze dla mieszkańców Białej-Białej 12 października o godz. 18.00 w Bielskim Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego przy ulicy Piastowskiej 21.

Bliższych informacji udziela Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice, telefon: 326032252, 326032200, fax: 3263201, e-mail: czystepowietrze@wfosigw.katowice.pl, biuro@wfosigw.katowice.pl.

INFORMATOR

KONKURS SUKCES NIE ZNA BARIER 2018

Urząd Miejski w Bielsku-Białej zaprasza do udziału w konkursie *Sukces nie zna barier 2018*. Celem konkursu jest promowanie postaw osób z niepełnosprawnością, które przełamują bariery i stereotypy dotyczące niepełnosprawności oraz mogą stać się wzorem do naśladowania dla innych osób.

Do konkursu może zostać zgłoszona każda pełnoletnia osoba z niepełnosprawnością, której życie społeczne lub zawodowe oraz sposób radzenia sobie z niepełnosprawnością mogą stać się wzorem do naśladowania dla innych oraz jest: mieszkańcem Bielska-Białej lub mieszkańcem innej gminy, pod warunkiem, że osoba ta pracuje lub angażuje się w działalność społeczną na terenie miasta Bielska-Białej.

Kandydata do konkursu może zgłosić osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, w terminie do 31 października 2018 r.

Ogłoszenie wyników konkursu odbędzie się podczas uroczystej gali, zorganizowanej w związku z obchodzoną w grudniu, Międzynarodowym Dniem Osób Niepełnosprawnych.

Regulamin konkursu wraz z formularzem zgłoszeniowym dostępny jest na stronie internetowej www.um.bielsko.pl/ps.

Więcej informacji można uzyskać w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej, pl. Ratuszowy 6, II piętro, pok. 225, tel. 3349 71492.

ZAPROSZENIE
NA DNI SENIORA

Prezydent Bielska-Białej zaprasza na Dni Seniora w Bielsku-Białej, które odbędą się w dniach 9-12 października.

9 października w godz. od 10.00 do 15.00 w Parku Słowackiego odbędzie się impreza plenarna. W programie m.in. bezpłatne badania profilaktyczne, prelekcje, występy artystyczne, warsztaty rękodzieła, zajęcia ruchowe.

11 października w godz. od 9.00 do 14.00 w Bielskim Centrum Kultury odbędzie się Dzień Serca organizowany przez Beskidzkie Centrum Onkologii – Szpital Miejski w Bielsku-Białej oraz Beskidzką Izbę Lekarską.

Ponadto w dniach 9-12 października na terenie miasta odbędą się liczne wydarzenia kulturalne i sportowe.

Szczegółowe informacje znajdują się na plakatach informacyjnych, na stronie internetowej www.seniorzybielsko.pl oraz w Wydziale Polityki Społecznej UM, tel. nr 334971492. r

JESIENNE
DRZEWKO ZA SUROWCE

29 września w godz. od 10.00 do 17.00 w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Straconki 1 odbędzie się kolejna edycja znanej akcji *Drzewko za surowce*, organizowanej cyklicznie przez Fundację Ekologiczną Arka wraz z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Katowicach.

Akcja Drzewko za surowce polega na zbiórce surowców wtórnych w zamian za sadzonki drzew i kwiatów. Za pieniądze uzyskane z akcji kupowane są rowery dla dzieci z domów dziecka lub świetlic środowiskowych w ramach akcji Fundacji Arki: rowerpomaga.pl.

Wystarczy przynieść ze sobą 10 kg makulatury,

20 butelek plastikowych czy szklanych (również słoików) lub 20 puszek aluminiowych; żeby otrzymać sadzonkę drzewka leśnego lub kwiatek. W tej edycji leśnicy przygotowali 3 tysiące sadzonek: sosny, świerka, jodły, modrzewia, dęba i lipy. Większość z nich pochodzi ze szkółki leśnej Woleństwo w Nadleśnictwie Ustroń oraz szkółki kontenerowej w Nadleśnictwie Kobiór. Podczas akcji na specjalnie zorganizowanym stoisku edukacyjnym leśnicy doradzają, które z dostępnych gatunków sadzonek najlepiej sprawdzą się w ogrodzie, jakich potrzebują warunków i pielęgnacji. Jesień to obok wiosny najlepsza pora roku na sadzenie drzew. To także jedno z najprostszych, najtańszych i najskuteczniejszych działań związanych z ochroną powietrza, przede wszystkim ograniczaniem emisji dwutlenku węgla. kk

ZBIÓRKA ŻYWNOŚCI
W AUCHAN

Fundacja Aktywności Społecznej Złote Łany w współpracy z VIII Liceum Ogólnokształcącym im. Hanny Chrzanowskiej w Bielsku-Białej organizuje w zbórkę żywności na rzecz samotnych i starszych mieszkańców naszego miasta w dniach 29 i 30 września w Hipermarkecie Auchan przy ul. Bohaterów Monte Casino 421. Uczniowie tej szkoły tradycyjnie już pomagają jako wolontariusze w zbiórkach żywności organizowanych przez fundację. Tym razem w akcję zaangażuje się ok. 50 uczniów.

Na wszystkich, którzy zechcą wesprzeć zbórkę, w pasażu przed halą handlową będą czekać trzy duże kosze na żywność i wolontariusze, którzy będą zapraszali do udziału w zbiórce. Wystarczy kupić 1-2 produkty więcej i przekazać je wolontariuszom. Fundacja liczy na duży odzew – w ubiegłym roku, we wszystkich prowadzonych zbiórkach zebrała 8 ton żywności, z której pracownicy i wolontariusze przygotowali i wydali ok. 750 paczek.

– Czekamy na państwa w sobotę w godz. 9.00-19.00 i w niedzielę w godz. 10.00-18.00 – zaprasza do Auchan Fundacja Aktywności Społecznej Złote Łany. r

WAŻNE TELEFONY

Urząd Miejski, pl. Ratuszowy 1 i 6 pracuje od poniedziałku do środy od 7.30 do 15.30, w czwartki 8.00–17.00, w piątki 8.00–15.00
Centrala: 334971497, 334971498,
faks: 334971786

Informacja – pl. Ratuszowy 1: tel. 334971400
– pl. Ratuszowy 6: tel. 334971800

Awaria oświetlenia ulicznego: UM, tel. 334971702
zgłoszenia e-mail: oswietlenie@um.bielsko.pl
lub tel. 991

Awaria świateł sygnalizacji drogowej,
MZD, tel. 334726010, od 7.30 do 15.30

SUEZ Bielsko-Biala S.A.:
w godzinach pracy tel. 334992000, 334992019
e-mail: zom.bielskobiala@sitapolska.com.pl
bok-bb@sitapolska.com.pl

Wydział Gospodarki Miejskiej UM:
tel. 334971703, 334971704
naczelnik WGM tel. 334971507, 600004236
e-mail: gosp.komunalna@um.bielsko.pl

Uszkodzenie nawierzchni i wycieki wody
MZD tel. 334979636, czynne całą dobę
Powalone drzewa przy drogach
MZD, tel. 334979636 w. 119 od 7.30 do 15.30
e-mail: sekretariat@mzd.bielsko.pl

Pogotowie weterynaryjno-sanitarne oraz
Schronisko dla zwierząt 338141818
w UM tel. 334971508 od 7.30 do 15.30

Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej
tel. 338146221 lub 988
Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy 338150984

Straż Miejska tel. 986, 338228114, 338228115
e-mail: sm@strazmiejska.bielsko.pl
Miejska Komenda Policji tel. 997, 338121200
Państwowa Straż Pożarna tel. 998, 338126065

POGOTOWIA
Pogotowie ratunkowe tel. 999, 338123412
Pogotowie energetyczne tel. 991
Pogotowie gazowe tel. 992, 338113853
Pogotowie ciepłownicze tel. 993, 338128323
Pogotowie wodociągowe tel. 994, 338126870
e-mail: aqua@aqua.com.pl
GOPR tel. 985, 338296900

DYŻURY CZŁONKÓW RADY SENIORÓW
MIASTA BIELSKA-BIAŁEJ
czwartki w godz. 11.00-13.00
pl. Opatrzności Bożej 18
tel. 606714592

BESKID DRAGON Z MEDALAMI

Mistrzostwa Świata Juniorów i Kadetów w kickboxingu we wszystkich formułach walki, w których wzięli udział reprezentanci Stowarzyszenia Kick Boxing Beskid Dragon, odbywały się w dniach 15-22 września we Włoszech w Lido di Jesolo. Stawilo się prawie 2400 zawodników z 65 krajów, z 5 kontynentów. Stowarzyszenie Kick Boxing Beskid Dragon reprezentowało 4 zawodników: Marta Skuza (junior młodszy full-contact, 44 kg), Anna Legień (kadeć starszy kick-light, 50 kg), Patryk Bodzek (kadeć starszy kick-light, 52 kg) i Julian Graboś (kadeć starszy kick-light, 47 kg). Mimo dużej konkurencji i wyczerpujących pojedynków, każdy z nich wrócił z medalem. Marta Skuza z II miejscem zdobyła srebrno, a Anna Legień, Patryk Bodzek i Julian Graboś zajęli III miejsca i otrzymali brązowe medale.

Zawodnicy zostali powołani do kadry narodowej i wraz z ponad setką innych zawodników reprezentowali Polskę. Ich ciężkie przygotowania, wiele wyrzeczeń i zaangażowanie zaowocowało wynikiem.

CYKLIŚCI W JESIENNEJ AURZE

23 września, przy chłodnej, ale bezdeszczowej pogodzie, odbył się 45. Bielski Rodzinny Rajd Rowerowy, promujący Europejski Dzień bez Samochodu w ramach Europejskiego Tygodnia zrównoważonego transportu. Indywidualnie i grupowo wystartowało w nim około 1900 osób. Tradycyjnie na plac Ratuszowy, skąd rajd wyruszał na trasę, przybyły całe rodziny, grupy przyjaciół, reprezentacje szkół. Powitał ich zastępca prezydenta miasta Waldemar Jędrusiński, o bezpieczeństwie na drodze mówił naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji Krzysztof Stankiewicz, a trasę rajdu zaprezentowała prezes Beskidzkiego Towarzystwa Cyklistów Jolanta Koźmin.

O godz. 9.30, po tradycyjnym odliczaniu i przy dźwiękach dzwonków rowerowych peleton ruszył do Piaszowic, na stadion LKS Pionier. Cyklistom na półmetku towarzyszyła gorąca atmosfera podczas rywalizacji w konkurencjach sprawnościowych przygotowanych przez gospodarzy. Grała Orkiestra Dęta OSP Piaszowice, a wiałomowscy ogrodnicy poczęstowali rowerzystów

zdrowymi jabłkami. Po przerwie peleton ruszył na trasę drugiego etapu o długości 12 km. Na mecie w Parku Rosta przy ul. Ceramicznej zwycięzców konkurencji regulaminowych obdarowano nagrodami, które wręczali m.in. przewodniczący Rady Miejskiej Jarosław Klimaszewski i przedstawiciele sponsorów. Pyszną grochówką strudzonych rowerzystów nakarmiło Po Świecie kuchni.

Pierwszy rajd odbył się jesienią 1996 roku. Od tego czasu na przestrzeni 22 lat w kolejnych edycjach ponad 92.000 rowerzystów przejechało przeszło 1.560 km, odwiedzając wszystkie miejscowości dookoła Bielska-Białej.

Wyniki rajdowych konkurencji:

najliczniejsza rodzina, która nie wygrała w poprzednich edycjach: rodzina Olchówka;

najliczniejsza grupa zorganizowana I miejsce: Grupa Kęty;

najstarszy uczestnik rajdu, który nie wygrał w poprzednich edycjach: Stanisław Pawlak – 75 lat;

najmłodszy uczestnik rajdu jadący samodzielnie, który nie wygrał w poprzednich edycjach: Lena Strzelczyk;

najmłodszy uczestnik rajdu jadący niesamodzielnie, który nie wygrał w poprzednich edycjach: Alicja Semerak;

najliczniejsza reprezentacja: wśród szkół podstawowych SP nr 38, wśród szkół gimnazjalnych Gimnazjum nr 5, wśród szkół ponadgimnazjalnych Zespół Szkół Technicznych i Handlowych.

Rozdano nagrody w loterii fantowej i gadżety. Nagrody główne – cztery rowery – ufundowała Grupa Kęty S.A. Finansowo i rzeczowo rajd wsparł Urząd Miejski Bielska-Białej, fundatorem koszulek po raz szósty była firma Polmotors. Organizatorem rajdu było Beskidzkie Towarzystwo Cyklistów, które zaprasza na wiosenny rajd 2019 r., który zaplanowano na 28 kwietnia. kk

fot. Magda Fritz

POLSKA UNIA KARATE W RODZINIE OLIMPIJSKIEJ

Polska Unia Karate – reprezentująca w naszym kraju tzw. karate olimpijskie – została członkiem Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Decyzję podjął jednogłośnie obradujący 18 września w Warszawie zarząd PKOl.

Jest to bezpośrednia konsekwencja kwietniowego rozstrzygnięcia Komitetu Wykonawczego World Karate Federation. Polska Unia Karate stała się wtedy członkiem WKf, zastępując Polski Związek Karate.

– Bardzo cieszymy się z tej decyzji PKOl-u. To miły krok w kierunku rozwoju polskiego karate, które przygotowuje się do pierwszego w historii tej dyscypliny sportu startu w Igrzyskach Olimpijskich. Przygotowanie zawodników do najbardziej wymagających zawodów wymaga profesjonalnego podejścia, przejrzystości w regulaminach i systemie selekcji. To wszystko chce zapewnić nasza organizacja – mówi prezes Polskiej Unii Karate Paweł Połtorzecki i zarazem prezes Klubu Sportów Azjatyckich Ateni w Bielsku-Białej.

World Karate Federation to największa organizacja w światowym karate, która wprowadziła tę dyscyplinę sportu na Igrzyska Olimpijskie. Polscy karatecy zrzeszeni w PUK-u właśnie rozpoczynają udział w cyklu turniejów kwalifikacyjnych do Igrzysk Olimpijskich w Tokio.

Polska Unia Karate wciąż czeka na pozytywną decyzję Ministerstwa Sportu i Turystyki w sprawie przyznania jej statusu Polskiego Związku Sportowego. Bez niej zawodnicy startujący w najbardziej prestiżowych zawodach na całym świecie nie mogą (w myśl polskiego prawa) być uznawani za reprezentację Polski. Nie mogą także nosić na kimonach polskiego godła. Jeśli ministerstwo nie podejmie w najbliższym czasie decyzji, Polacy na Mistrzostwach Świata WKf (Madryt, 6-11 listopada) wystąpią z zaklejonymi orzełkami.

Polska Unia Karate została zarejestrowana w grudniu 2017 roku. Siedziba organizacji mieści się w Bielsku-Białej. Prezesem został Paweł Połtorzecki (6 DAN), który zgromadził wokół siebie grupę cenionych trenerów, sędziów, byłych zawodników i mistrzów karate z całej Polski. Paweł Połtorzecki jest jednocześnie prezesem bielskiego KSA Ateni, człowiekiem wielokrotnie nagradzanym. Członkami młodej organizacji jest już 70 klubów zainteresowanych rozwojem sportowego karate. Ciągłe napływają kolejne zgłoszenia. r

WRZEŚNIOWE PREMIERY

BOSKA! W TEATRZE POLSKIM

Ten spektakl będzie cieszył się wielką popularnością. *Boska!* – najnowsza premiera Teatru Polskiego w Bielsku-Białej – ma wszystko, czego przedstawienie potrzebuje, żeby odnieść sukces – rozstawioną hollywoodzkim filmem historię, wyraziste, zabawne postaci i znakomitą oprawę sceniczną.

Peter Quilter – autor wystawianych na West Endzie i Broadwayu przedstawień – opisał historię Florence Foster Jenkins, śpiewaczki-amatorki, która mimo ewidentnych niedostatków głosowych występowała w sławnych salach muzycznych z nowojorską Carnegie Hall na czele. W tytułową rolę boskiej Florence w bielskim przedstawieniu wyreżyserowanym przez Pawła Szkotaka wcieliła się Beata Olga Kowalska – niezapomniana doktorowa z serialu *Ranczo*. Nie

miała łatwego zadania, bo mierzyć trzeba się było z utrwalonym w filmie *Boska Florence* rolą znakomitej Meryl Streep, a do tego utalentowana aktorka scen muzycznych musi w tym przedstawieniu po prostu niemiłosiernie fałszować. Ale udało się, jej *Boska* jest ciepłą, pełną uroku kobietą, która po prostu chce spełniać swoje marzenia – śpiewać, pomimo wszystko, śpiewać... Jej postać przypomina dzisiejszych celebrytów – im dziwniej, tym lepiej, tym większy rozgłos. Tylko tego ciepła im brak...

Boska! ma fantastyczną oprawę sceniczną. Przenosząc nas w złote lata jazzu świetną scenografię do tego przedstawienia przygotował Damian Styryna, nagrodzony Złotą Maską za scenografię do spektaklu *Sześć wcieleń Jana Piszczki* oraz autor scenografii do

Człowieka z La Manczy w bielskim TP. Znakomicie współgrają z nią zabawne, pełne kulturowych odniesień kostiumy Anny Chadaej, animacje multimedialne Damiana Styryny i Eliasza Styryna oraz muzyka opracowana przez Pawła Szko-

taka i Damiana Styrynę, a nade wszystko sceny taneczne przygotowane przez Iwonę Runowską. To nie tylko żywiołowe, jazzowe tańce, a wręcz akrobacyjne popisy aktorów-tancerzy.

Warto zobaczyć!

wag

TUWIM I..

Z tygodniowym poślizgiem obejrzelismy w Białaluce widowisko *Tuwim I..*, oparte na wierszach Juliana Tuwima i wyreżyserowane przez Pawła Aignera. Poślizg, wynikający z wątpliwości dysponentów praw autorskich poety, czy aby spektakl nadaje się dla dzieci, przedstawieniu nie zaszkodził – ale warto się zastanowić, co zrodziło wątpliwości.

Chyba chodzi o to, że to jest Tuwim z drugim dnem – ale konia z rzędem temu, kto potrafi udowodnić, że to drugie dno zostało mu wyłącznie dorobione w teatrze. Teatralna obróbka – drapieżne pomysły inscenizacyjne, wypełniony matematycznymi wzorami horyzont, wiodące w różne strony muzyczne skojarzenia – oczywiście dokładają konteksty i wiele sugerują, ale, jak się trochę wmyśleć w takie *Cuda i dziwy*, to przestają się wydawać takie miłe i proste. Zosia Samosia może i jest głupia oraz uosabia jakże niestłuszy brak kontaktu z rzeczywistością, ale podpuszcza-

nie jej, żeby się kompromitowała, to przecież świństwo. A *Ptasie radio* niby o czym jest? O ptaszkach? Wolne żarty.

Aigner zmontował te i inne tuwimowskie szlagiery, w tym także kilka całkiem dorosłych, w atrakcyjne muzyczne widowisko, miejscami bawiące do łez, kiedy indziej ciut przerażające. Zespół Białaluki bardzo sprawnie zmienia nastroje i kostiumy, setnie przy tym bawiąc – się i publiczność. Publiczności doroślejszej nieuchronnie więcej się kojarzy, ale i młoda ma się czym zachwycać. W spektaklu grają zabawki, na prośbę realizatorów ofiarowane teatrowi przez bielszczan. Z pluszaków uszyto górujący nad sceną portret Tuwima (*I gdyby ze wszystkich na świecie małą / Zrobić jedną małą nad małymi...*).

Ciekawe, co sobie poeta myśli. mt

reżyseria Paweł Aigner, scenografia Pavel Hubička, muzyka Piotr Klimek

SKRZYPEK NA DACHU

Broadwayowski musical *Skrzypek na dachu* należy do najpopularniejszych przedstawień muzycznych, znanych z wielu realizacji scenicznych i zwłaszcza amerykańskiego filmu z 1971 r. z niezapomnianym Chaimem Topolem w roli Tewje mleczarza; ten film wyznacza pewien poziom wykonawczy. O przygotowanie właśnie tego musicalu pokusił się działający w Domu Kultury Włókniarzy Teatr Bez Granic prowadzony przez Jadwigę Grudzińską od 2008 r. Tworzą go – jak sami o sobie piszą na stronie internetowej teatrbezgranic.pl – pasjonaci, którzy zapalali miłością do sztuki. *Skrzypek na dachu* to już kolejna z ich kilkunastu realizacji scenicznych i wydaje się, że najlepsza.

Na premierę wybrali miejsce niezwykle – słynącą znakomitą akustyką i niecodzienną atmosferą Salę Ceremonii zabytkowego Cmentarza Żydowskiego. Ubrani w tradycyjne żydowskie stroje – jarmułki, talety, chałaty – aktorzy weszli przez drzwi prowadzące w zielone alejki cmentarza; w tle widać było nagrobki. Ten widok zza otwartych drzwi współtworzył scenerię przedstawienia i w ten pejzaż aktorzy, opuszczając swoją Anatewkę, symbolicznie odeszli w finałowej scenie...

Zespół aktorski, w którym są osoby od seniorów po kilkuletnie dzieci, udatnie stworzył charakterystyczne postaci, mierząc się z uświęconymi sceniczną tradycją rolami. Znakomici byli odtwórcy ról Tewjego i jego żony Gołdy oraz najmłodsze aktorki. Aktorzy całkiem dobrze poradzili sobie także ze scenami śpiewanymi. Brawo!

Premiera miała miejsce 23 września, spektakl można zobaczyć 7 października o godz. 18.00, bilety za 30 zł do kupienia w Domu Kultury Włókniarzy. wag

